

Redacción
y Administración:
S A N B L A S 1951
U. T. 59-3667
Bs. Aires
★
N A R O Č N I N A :
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarje

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA
ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Franqueo Pagado
Concesión 3159
Correo Argentino Central B.
Tarifa Reducida
Concesión No. 1551

REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELLECTUAL
No. 225027

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 18 DE FEBRERO (FEBRUARJA) 1947

Núm. (Štev.) 11

LA LUCHA DE LOS ESLOVENOS DE CARINTIA

Nos encontramos próximos a la realización de una nueva reunión de ministros de Relaciones Exteriores de las cuatro grandes potencias precedida por la reunión celebrada en Londres por el Consejo de estos Cancilleres en la cual se trató sobre la discusión de los tratados de paz con Alemania y Austria. La reunión de los cuatro ministros, conforme a los preparativos y anuncios pertinentes tendrá lugar en la capital soviética, Moscú, durante el mes de marzo próximo. Durante la reunión de Londres hemos señalado la necesidad de incluir en el tratado de paz con Austria la incorporación a Yugoslavia de la parte de Carintia ocupada por habitantes eslovenos, dando, a continuación, la razón de ello reflejada a través de la evolución histórica de esa región. Hoy volvemos a ratificar lo precipitado y en vista de la anunciada reunión de Moscú agregamos que una de las fundamentales condiciones necesarias para las normales y amistosas relaciones entre Yugoslavia y Austria es que los eslovenos de Carintia y el territorio por ellos habitado, sean incorporados a sus hermanos en la República Federada de Eslovenia, parte integrante de la R. F. P. de Yugoslavia.

La eterna lucha sostenida por los eslovenos de Carintia contra los ataques e irrupciones de los conquistadores y opresores germanos alcanzó la culminación durante la última guerra mundial en la cual los eslovenos de Carintia han tomado parte a la par y hombro a hombro con sus hermanos eslovenos, croatas, serbios, montenegrinos y macedonios como asimismo con todos los pueblos democráticos integrantes de las Naciones Unidas que constituían la coalición contra las oscuras fuerzas del nacistismo. El primer regimiento de guerrilleros de Carintia ya había sido formado en la segunda mitad del año 1942; además, cabe destacar que Carintia ha sido una única región, dentro de los límites del extinto tercer Reich, cuyos habitantes, eslovenos en su gran mayoría, organizaron la resistencia y combatieron a las tropas hitleristas. Esta lucha de los eslovenos de Carintia ha sido parte constitutiva de la común lucha de Liberación Nacional de los pueblos de Yugoslavia y no cesó hasta tanto no fué derrotada completamente la Alemania hitlerista. Durante esa lucha los guerrilleros de Carintia, entre acciones, libertaban a los soldados aliados que caían prisioneros y les ofrecían la oportunidad de continuar la lucha en las filas de los regimientos guerrilleros de Carintia.

Desde el mes de septiembre 1942 hasta la capitulación de Alemania los guerrilleros de Carintia han cumplido más de 600 acciones militares durante las cuales han sido puestos fuera de combate más de 10.000 soldados enemigos. Además, y conforme a los informes pertinentes han inutilizado 13 locomotoras, 211 vagones, 7 centrales eléctricas, 3 yacimientos minerales, tres estaciones ferroviarias, varias decenas de kilómetros de la red telegráfica y vías de ferrocarril, etc. A su vez los guerrilleros de Carintia han soportado como consecuencia de estas acciones más de 2000 bajas. Por otra parte y paralelamente a esa lucha los eslovenos de Carintia han establecido su gobierno popular y los regimientos guerrilleros han formado parte del Ejército de Liberación Nacional Yugoslavo. Como consecuencia de la exitosa lucha que libraban los eslovenos de Carintia, y en señal de reconocimiento, las autoridades aliadas han enviado al cuartel general del regimiento guerrillero una misión militar durante el año 1944.

Por todo ello es claro y evidente que los eslovenos de Carintia con las armas en la mano durante la guerra, como también en el momento del derrumbe de la Alemania hitlerista hasta hoy en día, han demostrado que su liberación nacional la ven únicamente en su incorporación y unificación con sus hermanos en la República Federada de Eslovenia en el marco de la R. F. de los pueblos de Yugoslavia.

Las víctimas eslovenas de Carintia caídas durante la guerra y su participación en el logro de la victoria de las Naciones Unidas son la mejor prueba de la decisión de los eslovenos de Carintia y de los demás pueblos de Yugoslavia de luchar ante el Consejo de Ministros y ante los Ministros de las cuatro grandes potencias para la incorporación de los eslovenos de Carintia y el territorio por ellos ocupado a la República Federal de los pueblos de Yugoslavia.

Ljudska Skupščina FLRJ je sprejela zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij

EKSPOZE MINISTRA INDUSTRIJE IN PREDSEDNIKA GOSPODARSTVA SVETA BORISA KIDRIČA NA ZASEDANJU LJUDSKE SKUPŠČINE FLRJ

"Tovariši ljudski poslanci! Današnja seja Ljudske skupščine predstavlja brez dvoma zelo pomemben dan. Dan sprejemamo zakon, ki ga že dolgo pričakujemo naše delovne množice, ki ga že dolgo pričakujejo vsi pravi rodoljubi te države. Danes sprejemamo zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij.

S tem zakonom postajajo naše delovne množice v še popolnejši meri gospodarji svoje usode. To postajajo v dveh smislih. To postajajo v socialnem smislu, ker postaja naša država, to je država novega tipa — ljudska država lastnik vseh osnovnih sredstev proizvodnje, ki so nekdanj služila nezadovoljstvu izkoriščanju našega delovnega ljudstva. To postajajo tudi v nacionalnem smislu, ker prehajajo srdestva proizvodnje v roke nacionalne države, skupnosti svobodnih in enakopravnih jugoslovanskih narodov, medtem ko so bila nekdanj v veliki meri v rokah tujeje kapitala ter so služila za iztiskanje ogromnih dobičkov iz zaostale stare Jugoslavije, za vzdrževanje polkolonialnega značaja stare Jugoslavije.

Današnji dan, tovariši ljudski poslanci, predstavlja torej člen v onem razvoju naše dežele, ki se je pričel tedaj, ko je na Titov poziv počila prva partizanska puška, v katerem so naše ljudske množice pod slavnim Titovim vodstvom izvojevale nacionalno osvoboditev, obenem z nacionalno osvoboditvijo pa tudi novo oblast, svojo oblast, ljudsko oblast, ki jim nudi vse pogoje, da se v polnem smislu besede osvobodijo tudi eksploatacije. Današnji dan spada med dneve velikih zmag naših narodov, velikih zmag našega delovnega ljudstva in na ta način tudi med velike dneve progresivnega človeštva sploh. Današnji dan bo še bolj pritegnil delovne množice naših narodov k njihovi državi, še bolj bo dvignil v njih delovni polet. Kot za vse svoje velike in pomembne zmage, tako bodo naši narodi, naše delovne množice tudi za današnji dan izražale svojo zahvalo v prvi vrsti iniciatorju in organizatorju vseh naših zmag tovarišu Titu.

Tovariši ljudski poslanci! Poudaril sem, da predloženi zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij predstavlja člen v tistem razvoju naše države, ki se je pričel, ko je počila prva partizanska puška, katerega pridobitve je v celoti potrdila prav naša usatva in katerega nadaljnjo smer je morala prav tako predvideti naša ustava. Ustava FLRJ izrečno poudarja načelo pravičnega izkoriščanja vseh obstoječih gospodarskih sil dežele, načelo, da daje država smer gospodarskemu življenju in gospodarskemu razvoju s pomočjo splošnega gospodarskega načrta, načelo splošne ljudske lastnine nad proizvodjalnimi

sredstvi kot glavne opore države v razvoju narodnega gospodarstva, načelo obrambe delovnega ljudstva pred eksploatacijo.

V smislu teh načel predvideva ustava FLRJ tudi nacionalizacijo posameznih podjetij in posameznih gospodarskih panog.

Zakaj nastopa prav sedaj čas, da izvedemo nacionalizacijo privatnih gospodarskih podjetij? Zakaj tega nismo izvedli takoj po osvoboditvi? In zakaj je z vso odločnostjo izvajamo sedaj? Državni sektor našega gospodarstva, torej sektor obče ljudske imovine, ki je naša ustava označuje kot glavno oporo v razvoju našega gospodarstva, se od osvoboditve naprej utrjuje tako rekoč iz dneva v dan vedno bolj in bolj. V tem je dokazal polno življenjsko silo, toda polno življenjsko silo je tudi moral dokazati. V naši državi so bili po osvoboditvi brez dvoma skeptični moral dokazati. V naši državi so spudarjenja z državnim gospodarskim sektorjem kot oporo našega narodnega gospodarstva ne bo dokazalo svoje življenjske sile, ampak nasprtno, da se bo zrušilo. Prav tako je bilo dejstvo, da takoj po osvoboditvi naše ljudske množice še niso imele, zlasti glede državne imovine, novega odnosa do države, torej odnosa, ki ga morajo imeti delovne množice glede na državno imovino napram svoji ljudski državi. V naših najširših delovnih množicah je moralo na temelju njihovega lastnega izkustva dozoreti spoznanje, da je državna imovina, to je občeljudska imovina, prav njihova imovina v najpopolnejšem in najdoslednejšem smislu besede. Če bi torej takoj po osvoboditvi izvedli nacionalizacijo, bi glede na dejstvo, da se državni gospodarski sektor še ni zadosti utrdil niti pri samem delovanju niti v zavesti najširših množic, ogrozili našo uspešno gospodarsko delavnost. V specifičnih razmerah našega razvoja je bilo potrebno predvsem s politične strani okrepiti novo oblast, ki je kot taka že sama po sebi zahtevala in zagotavljala nov družbeni in gospodarski razvoj. V vsakem obdobju obnove in izgraditve naše dežele se je državni gospodarski sektor krepil tako rekoč iz dneva v dan. Z vsakim dnem je vedno bolj dokazoval, da predstavlja tudi v ekonomskem pogledu isti način gospodarjenja, ki lahko doseže ne samo to kar je zmogel stari način, ampak tudi mnogo več, ki lahko s silnim poletom rešuje tudi vsa tista protislovja in vse tiste težave iz slepih ulic, katerim stari kapitalistični sistem nikoli ni bil sposoben najti pravega in polnega izhoda. Danes lahko mirno in ponosno ugotovimo, da se moramo za največje gospodarske uspehe v naši državi zahvaliti prav državnemu gospodarskemu sektorju. Inozemstvo se divi hitremu

"NACIONALIZACIJA PRIVATNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ
BO ODPRLA NOVO POT RAZVOJU NAŠEGA NARODNEGA
GOSPODARSTVA!"
B. KIDRIČ

tempu naše obnove. Mnogi v inozemstvu si postavljajo vprašanja, zakaj se prav v Jugoslaviji razmere tako hitro urejajo in zakaj se nasprotno v številnih drugih državah, kljub večjim materialnim sredstvom, ki so vložena v obnovo, ta proces razvija mnogo, mnogo počasneje. Odgovor na to je jasen. Pri nas se razmere urejajo tako hitro — prvič zaradi tega, ker imamo ljudsko oblast, in drugič zaradi tega, ker imamo državni sektor našega gospodarstva, ker so ob ljudski oblasti in ob državnem, to je ob celjudskem sektorju gospodarstva, naše delovne množice zares pripravljene, da dajo od sebe vse za obnovo naše dežele. Mi nismo imeli inflacije, ampak imamo nasprotno solidne finance in solidno valuto, ki se vedno bolj utrjuje. Inozemstvo se temu mnogokrat čudi, toda mi lahko spet poudarimo, da bi bili v inflaciji in v strahotnem skoku cen ter da se naša obnova ne bi razvijala v znaku graditve mladinskih prog in drugih gospodarskih objektov, če ne bi imeli ljudske oblasti in če ne bi imeli državnega sektorja našega gospodarstva.

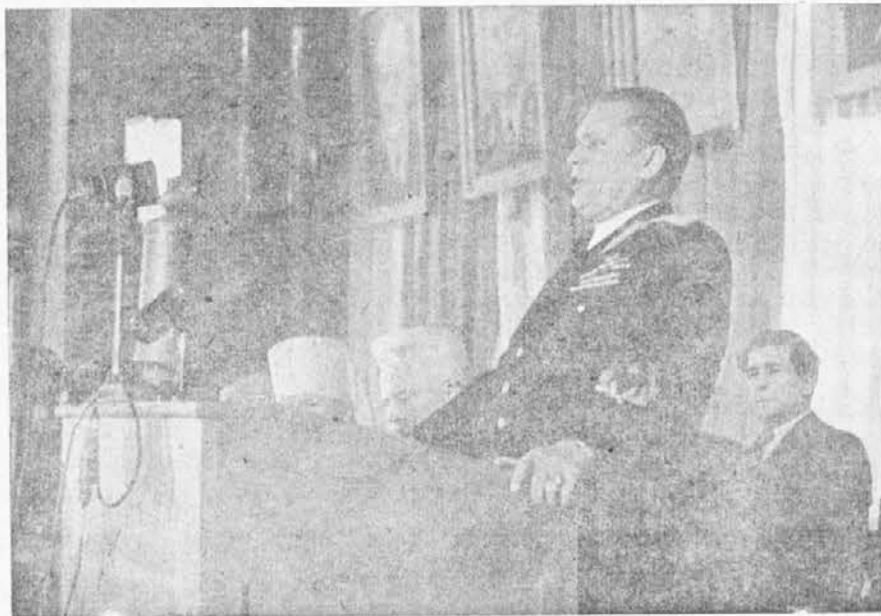
Ugotoviti, da se moramo za največje gospodarske uspehe naše države zahvaliti prav državnemu sektorju našega gospodarstva, je treba dodati še eno ugotovitev. S temi uspehi je povezano izboljšanje življenjskega standarda naših širokih ljudskih množic, življenjskega standarda našega delovnega ljudstva. V vsaki državi, kjer se nahajajo komandni položaji gospodarstva v rokah privatnih kapitalistov, gre in mora iti vsaka obnova na račun delovnih množic, in tako tamkaj delovne množice nimajo nobenih koristi niti za časa obnove, pa tudi pozneje ne, ampak postajajo s tem še bolj siromašne. Naša obnova pa gre nasprotno v korist najširših množic delovnega ljudstva. Te množice občutijo že danes — zaradi tega so pripravljene na nove napore in na nove žrtve, in to bodo še bolj občutile, ko bodo s svojim delovnim poletom z novimi na-

pori, in če treba tudi z žrtvami postavile še trdnjše temelje svojega bodočega blagostanja.

Ko torej danes izvajamo nacionalizacijo privatnih gospodarskih podjetij, ne obstoja nobena nevarnost in sum, da bomo zmedli gospodarsko življenje. Danes, ko bo ta skupščina izglasovala zakon o nacionalizaciji, bodo odšli delegati naših gospodarskih ministrstev v tovarne, v nacionalizirane tovarne, kjer se bo še bolj razplamtelo delovni polet in utrdila zavest, da so najvažnejša sredstva proizvajalca, ki so nekdanj služila eksploataciji, prešla v ljudske roke.

Naša država stoji pred neposredni-

jujemo samo našega državnega gospodarskega sektorja in njegov družbeni značaj, ne ustvarjamo samo novih možnosti za osvoboditev delovnega ljudstva od eksploatacije, ne izboljšujemo samo njegovega življenjskega standarda in ne polagamo samo temeljev za uspešnejše izvajanje naše elektrifikacije in industrializacije, ampak nadaljujemo neposredno ono delo, ki smo ga pričeli, ko smo zgrabili za orožje v boju za neodvisnost svoje domovine. Z današnjim aktom nacionalizacije, ki izroča končno podjetja, ki so bila nekoč v rokah tujega kapitala, naši nacionalni državi, utrjujemo svojo neodvisnost, utrjujemo pa tudi ekonomsko podlago svoje suverenosti.

Maršal Tito govori na Vseslovanskem kongresu v Beogradu: "Slovenci se družijo z namenom utrditi pravičen in trajen mir med narodi!"

mi nalogami elektrifikacije in industrializacije. Popolnoma jasno je, da si je brez odločno kvalitativno in kvantitativno okrepljene občeljudske močvine skoraj nemogoče zamisliti začetek izvajanja naših načrtov glede elektrifikacije in industrializacije niti v letu 1947, niti v naslednjih letih.

Tovariši, naša sedanjost in naša najbližja preteklost dokazujeta polno življenjsko sposobnost državnega sektorja našega gospodarstva kot glavne opore gospodarskega razvoja na eni strani, na drugi strani pa naši načrti zahtevajo, da ta sektor odločno okrepimo ne samo kvalitativno, ampak tudi kvantitativno, tako da bi lahko pod enotnim vodstvom mobilizirali posamezne panoge našega gospodarstva za izvedbo naših načrtov.

Višje organizacijske oblike naših industrijskih podjetij — glavne, zvezne in federalne uprave, predstavljajo nov tip gospodarske organizacije, ki odgovarja družbenemu značaju občeljudske imovine, ne pa kapitalističnemu značaju privatne lastnine nad proizvajalnimi sredstvi.

Prišel je torej čas, ko zahtevajo tudi organizacijske oblike našega gospodarstva, ki so sedaj v skladu z novim značajem državnega gospodarstva in s političnimi spremembami družbe v deželi, nadaljnje povečanje in kvantitativno razširjenje državnega gospodarskega sektorja. Nacionalizacija, ki jo predlagamo, je dejanski izraz tega dejstva.

Tovariši, že večkrat smo poudarili, da so naše delovne množice, ki so pričele boj za nacionalno osvoboditev, pravilno slutile, da bo pomenila resnična nacionalna osvoboditev tudi uvod v njihovo osvoboditev od izkoriščanja. Ko so vzele v rodoljubnem delu za nacionalno svobodo uso- do naših narodov v svoje roke, so konkretno pokazale, kako sta nacionalno vprašanje v naši deželi in njena neodvisnost ozko povezana s socialnim vprašanjem. Danes vidimo to že v drugič. Z današnjim aktom nacionalizacije ne utr-

Naša dežela ne bo nikoli več predmet tuje eksploatacije, nikoli več ne bo dopustila, da bi jo poceni izkoriščali finančni magnati z najprimitivnejšimi metodami izkoriščanja in bi tako istočasno zavirali razvoj njenih po narodi izredno bogatih gospodarskih sil. S tem zakonom, tovariši, predlagamo odškodnino za nacionalizirano podjetja, istočasno pa poudarjamo, da je ustvarilo bogastvo, ki ga je že dala ta zemlja, delovno ljudstvo te dežele in da so to ljudstvo pri tem strahovito izkoriščali ne samo domači, ampak predvsem tudi tuji kapitalisti.

Lahko bi navedel številke, ki dokazujejo, da so imela nekatera tuja podjetja v enem letu štirikrat toliko dobička, kakor je znašal ves osnovni kapital. Lahko bi navedel konkretne dokaze, kako so namenoma zavirali razvoj produktivnih sil naše dežele iz monopolističnih razlogov nekaterih tujih finančnih magnatov. Lahko bi navajal primere, kako so trošili velikanske vsote, da bi dokazali, da v Jugoslaviji ni nafte, čeprav je Jugoslavija na nafti zelo bogata. Danes ne bom navajal števil, ker bo kmalu končana znanstvena raziskava pri kateri sodelujejo tovariši iz našega ekonomskega Inštituta, ki bo jasno in precizno osvetlila gospodarski razvoj stare Jugoslavije.

Tovariši ljudski poslanci! Pri načelni razpravi se ne bom spuščal v pravne in druge podrobnosti, katere bom navedel pri razlagi zakonskega predloga o nacionalizaciji. Rad bi poudaril dve stvari:

1. Zakon zajema podjetja, ki so bila proglašena do današnjega dne kot podjetja zveznega, odnosno republiškega značaja.

S tem je izključena možnost, da bi bil delovni privatni lastnik kakor koli oškodovan, kar bi bilo v nasprotju z našimi nameni. Ponovno poudarjamo, da daje državni sektor našega gospodarstva vsa poročila delovnemu privatnemu lastniku, da ga ne bodo izkoriščali in uničevali, kakor ga je izkoriščal in uničeval kapi-

Saludo a los Her- nos Eslavos de Argentina y de toda Sudamérica

Con motivo de mi regreso histórico Primer Congreso Eslavo de Postguerra, que acaba de realizarse en Belgrado, me dirijo a Uds. saludándolos fraternal y entusiastamente en nombre de las autoridades del recién creado "VSESLAVIANSKÝ KONGRES TET", con sede en Belgrado, en nombre de todos los delegados que participaron al Congreso y en nombre mío.

Al mismo tiempo, quisiera en estas líneas agradecer a la Comisión Ejecutiva de Unión Eslava por haberme honrado con una digna misión, a las Centrales Eslavas de Chile, Bolivia, y Uruguay por haberme otorgado su confianza confiéndome su representación en el Congreso y a todos los hermanos eslavos que participaron generosamente en la recolección de fondos para el Congreso.

CH. GONEVSKY

Ljudski župnik odobrava

Na izredni okrožni skupščini v Postojni je govoril tudi župnik Alojz Lojk iz Banjščice. Kot predstavnik zavedne duhovščine je ožigosal rovarjenje mednarodne in domače reakcije. Poudaril je, da se primorsko ljudstvo bori za svojo pravico, ker anglo-ameriškim imperialistom ni všeč, ker imajo druge namene — da kolonizirajo našo zemljo.

V zvezi z vprašanjem vere je župnik dejal: "Rad bi povedal še nekaj o veri. Mislim, da tega ne postavlja na dnevni red niti jugoslovanska vlada, niti veri zvesta duhovščina, ker za to ni nikake potrebe, ampak postavljajo to na dnevni red tisti, ki jim naša skupna svoboda ni všeč. Mi, ki želimo živeti v Jugoslaviji s poštenimi nameni, obsojamo vsako klevetanje in lahko povermo samo to, da smo ponosni, da je naša domovina Jugoslavija danes najbolj ugledna dežela na svetu. Duhovščina naj bo z ljudstvom in naj opravlja svojo službo. To je za poštene duhovnike dovolj. Zgodovina pa bo obsodila izdajalce."

talistični sistem, ampak da mu državni sektor poročila tudi za srenejšo bodočnost. Tako ojačani sektor našega gospodarstva večji meri kakor dosedaj zbiral be najširše množice delovnih lastnikov, predvsem delovne množice. 2. Za nacionalizirano imovino zakon odškodnino v vrednosti imovine na dan prevzema nacionalizirane imovine, v kolikor ne gre za lastnike, ki imajo za posledico zagrešili dejanja, ki imajo za posledico zaplenbo imovine. Zaradi tega ne more nihče trditi, smo šli do skrajnih mej, ko smo odškodnino za imovino, ki so jo imeli v prvi vrsti delovne roke, ne imajo dosedanja privatni lastniki. Odškodnina se daje po zakonu o drž. obveznih obveznicah, ki se glasijo na prinosnika. Is ustvarjamo pravičen sistem, po katerem lahko izda vlada FLRJ podrobne pise za upravo fondov za nacionalizirano imovino, za upravo obveznic, ki se dajo za oceno vrednosti nacionalizirane imovine in za vse, kar se tiče obveznic. S tem v zvezi moramo spomniti na članek 11. po katerem lahko vlada odloči, da se izplača odškodnina v celoti ali pa v obrokih. Tovariši ljudski poslanci! Nacionalizacija privatnih gospodarskih podjetij predlaga ta zakon, bo odprla vrata za razvoj našega gospodarstva. Delovne množice bodo z novim delovnim poletom dokazale svojo vrednost svojo polno in visoko produktivnost, da ustvarjajo v naši deželi za bodočnost in sedanjost in da zagotovijo razvoj, ki osvobaja človeka od revnosti, in da sta tak razvoj in ta razvoj vredna največjih naporov. Prosim vas, tovariši ljudski poslanci, da sprejmete predlagani zakon o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij v imenu naših delovnih množic in njihovi predstavniki in za njihovo bodočnost.

Vesti iz Organizacij

Pustne zabave naših društev in priredbe organizacij

SLOV DOM in G.P.D.S.
23. februarja od 17 do 24 ura v prostorih G.P.D.S., Simbrón 5148.

LJUDSKI ODER in IVAN CANKAR
22. in 23. februarja v prostorih Lj. Odra, Ramón Lista 5158.

G.P.D.S.
2. marca - Čajanka za otroke v G.P.D.S.

PIK - NIKI

JUGOSL. DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"
2. marca — Vinska trgatev na Pikniku na Quinti Marconi — Bernal - F.C.S.

UDRUŽ. SVOBODNA JUGOSLAVIJA - PODODBOR PIÑEYRO
9. marca pik-nik na Quinta "Uda-be", Viamonte y Rivadavia — Lanús Oeste.

IZ UDRUŽENJA SVOBODNA JUGOSLAVIJA — SLOVENSKI ODBOR

OBČNI ZBOR "UDRUŽENJA SVOBODNA JUGOSLAVIJA" — SLOVENSKI ODBOR

V nedeljo dne 3. marca, točno ob štirih popoldne se bo vršil v prostorih D.K.D. "Ljudski oder", redni občni zbor Udrženja Svobodna Jugoslavija — Slov. odbor.

Vse članstvo se mora zavedati važnosti tega občnega zbora, zato smo tudi gotovi, da se bo istega točno udeležilo, to posebno radi tega, da bo poučeno o delovanju odbora.

Pri finančnem poročilu bomo imeli priliko slišati in prepričati se, koliko je bilo nabranih in odposlanega. Za tem pride poročilo o ustanovitvi "Slovenskih pododborov", posebno pa o kampanji za zbirko.

Občni zbor se bo vršil po seldečem dnevnem redu:

1. Otvoritev in pozdrav tov. predsednika.
 2. Izvolitev predsednika omizja in dveh zapisnikarjev.
 3. Poročilo glavnega tajnika.
 4. Poročilo blagajničarja.
 5. Poročilo ženskega odbora.
 6. Volitev novega odbora.
 7. Bodoče delovanje.
- A. Bergoč
Tajnik
- Franc Vouk
Predsednik

San Martin. — Po daljših pripravah, dne 29. decembra 1946 se je vršil v San Martinu ustanovni občni zbor nove skupine za v pomoč Svobodni Jugoslaviji. Omenjena skupina bo delovala kot Pod odbor Slovenskega odbora, katerega zastopniki so se tudi udeležili občnega zbora.

Vkljub temu, da je bilo pričakovati večjo udeležbo občni zbor je pričel ob napovedani uri.

Tovariš tajnik Slov. odbora je najprej pozdravil navzoče, nato v jedrnatih besedah razjasnil pomen in važnost delovanja z v pomoč Svobodni Jugoslaviji, na kar je prečital pravila "Udrženja Svobodne Jugoslavije".

Za tem sta bila enoglasno izvoljena tovariša Ivan Lavrenčič in Josip Bergoč, prvi kot predsednik omizja, drugi pa kot zapisnikar.

Pred volitvami novega pododborja se je vršila kratka razprava na podlagi katere je bil sestavljen in nato enoglasno potrjen

pododbor sestavljen iz sledečih tovarišev:

Josip Brčko, predsednik; Karel Mučič, podpredsednik; Ivan Lavrenčič, glavni tajnik; Franc Paglavac, organiz. tajnik; Daniel Lukač, zapisnikar; Srečko Lukač, blagajnik; Franc Simčič, podblagajnik.

Končno se je razpravljalo kako in na kakšen način bo treba vpeljati delo, da bo obrodilo čim večje uspehe. Podani so bili razni predlogi, ki so povečini lokalnega pomena. Na splošno, zanimanje je bilo veliko, zato smo tudi prepričani, da nova ustanova bo tudi uspešno naperdovala. V San Martinu in okolici živi mnogo Slovencev, kateri čutijo z Novo Svobodno Jugoslavijo, zato pa v kratkem se bo vršilo drugo večje zborovanje, katerega namen bo ojačiti odbor in pospešiti delovanje.

Tovarišice in tovariši, dolžnost nas vseh je, da pristopimo v vrste "Udrženja Svobodne Jugoslavije."

PIC-NIC. — Dne 15. decembra 1946 se je vršil v San Isidru napovedani picnic društva "Ivan Cankar", "Lj. Oder" in U.S.J. Slovenski odbor.

Udeležba je bila precejšnja, čeprav dan prej je bilo slabo vreme in radi tega tudi zemljišče precej blatno.

Zjutraj je bilo precej mrzlo, toda to ni nikakor vplivalo na navzoče, kajti na splošno je bilo opaziti zadovoljivo razpoloženje. Kako ne bi bili zadovoljni, ko je bilo vsega dovolj: jedajo, pijače in zabave.

Med nami smo imeli tudi tovariša Žagarja in soprogo, kakor tudi soprogo tovariša Jakaša, vsi so se pohvalno izrazili o poteku pic-nika.

Obiskala nas je tudi priletna tovarisica Molesini, kateri smo tudi brali zadovoljstvo iz obraza.

Proti večeru smo se pričeli polagoma razhajati, upajoč da v bodoče bodo naše organizacije organizirale še večjem obsegu en dan zabave v naravi, kjer človek vsaj tre notno pozabi na vsakdanje monotonsko življenje.

Čistega dobička je bilo 295.80, ki je bil razdeljen med tri organizacije.

Končno se zahvaljujemo vsem, posebno pa onim, ki so na katerikoli si bodi način pripomogli, da se je pic-nik v redu vršil.

PATRIOTIČNI TITELNI. — Razprodaja ti-telnov potom tovariša Henrika Šuligoj. Kupili so sledeči tov.:

Po \$ 50: Štefan Šuligoj, Henrik ušligoj.
Po \$ 25: Silvo Pavlin, Ivan Renar, Leopold Šuligoj, Stanislav Okroglič.

Po \$ 10: Franc Margon, Florjan Gorjup, Franc Kocjan, Alojz Volčič, Rudolf Komel, Henrik Piščanc, Josip Osajnik, Anton Beše, Marija Zlobec, Aleksander Zlobec, Anton Hervatin, Andrej Vodopivec, Ivan Pečenka, Izidor Stars, Emil Volčič.

Skupaj \$ 350.—

Tov. Anton Štemberger je razprodal:

Po \$ 50: Justin Pahor.

Po \$ 25: Ivanka Omaken, Ivan Ferih, Franc Surina.

Po \$ 10: Franc Rebič, Anton Zadelj, Miroslav Pertot, Alojzij Šajn, Manuel Legiša, Jernej Zadelj, Ivan Baša, Avguštin Furlantič, Anton Povh, Valentin Povh.

Skupaj \$ 225.—

Tov. Januar Gregorič je razprodal sledečim tov.:

Po \$ 10: Albin Bembič, Josip Vodopivec, Franc Gregorič, Venčko Košuta, Karel Jančič, Cvetko Gregorič, Stanko Batič, Ladislav Stok, Ivan Leban, Alojzij Gregorič, Januar Gregorič. — Skupno \$ 110.—

Tov. Srečko in Josip Krusič sta razprodala sledečim tov.:

Po \$ 25: Ivan Košuta, Rudolf Ivančič, Martin Ušaj, Avgust Golja, Janko Polak, Vencelj Hrovat, Josip Krusič, Angela Krusič, Artemio Krusič, Viktor Kovač.

Po \$ 10: Ivan Lukanič, Martin Ušaj, Gaspar Nuncio, Andrej Škrbec, Alojzij Bandelj, Roza Švara, Andrej Prikaneč, Josip Kovačič, Anton Hoban, Alojz Brajnik, Anton Pišot,

Franc Novak, Ivan Hrovat, Karel Mučič, Ivan Lukač, Alojzij Bratinc, Ivan Rijavec, Bernardo Paežaj. — Skupaj \$ 430.—
O. Štanta.

Prireditve društva "Samopomoč"

Jugoslovansko Društvo "Samopomoč Slovencev" je dne 1. febr. obhajalo četrto obletnico postavitve lastnega doma in deseto obletnico ustanovitve društva. To praznovanje so obhajali z veliko prireditvijo na kateri so sodelovala vsa naša društva. Udeležba je bila še precej številna.

našo slov. mladino, ki tako pridno in složno skupno deluje. Povedal je, da se je tudi v društvu ustanovil pripravljalni mladinski odbor, kateremu želijo mnogo uspeha in napredka.

Ob koncu je tudi omenil o skupnosti med našimi društvi, da te nismo še dosegli, ker

Igralci, ki so nastopili v igri "Partizanska špijonka"

Prireditve so se udeležili med drugimi tudi Tajnik Jugosl. poslaništva tov. Jakaša, Socijalni ataše, tov. Soldatič in Trgovinski ataše Žagar.

Spored je otvoril tov. Tomelj, tajnik dr. Samopomoč, ki je najprej povedal pomen prireditve in se nato zahvalil društvom za sodelovanje. Zahvalil se je tudi članom in članicam za ves dosedanji trud v procvit društva in rekel: "Vse kar smo do sedaj napravili je to le kot en dober 'kvas' in treba bo še mnogo delati, da se bo iz tega kvasa kaj boljšega napravilo."

O namenu društva pa je rekel: "Obhajamo deseto leto delovanja vzajemne pomoči, ker ravno to je bil naš glavni namen ob ustanovitvi društva. Nudili smo vedno medsebojno pomoč v slučaju bolezni, smrti ali kakršnemsibodi slučaju."

Naravno je, ako hočemo, da društvo do-

do danes vsak si jo tolmači po svoje. Zaključil je: "Pričakujemo in želimo, da vse ovire bomo prepričali in bomo prišli čimprej do skupnega delovanja med našimi društvi."

Nastopil je nato mešan zbor Ljudskega Odra, ki je pod vodstvom tov. Samca zapel par pesmi. Tudi mešan zbor G.P.D.S. pod vodstvom tov. Krelbelja je istotako zapel par pesmi. Čeprav sta oba zbora dobro zapela, vendar niso pesmi dosegle polnega uspeha radi slabe akustike odra. Slišalo se je največ in posamezno le prve glasove.

Cvetka Fon je zelo dobro deklamirala Lorzarjevo: "Na naši zemlji". Vsem je ugajal dimnikar, ki je pel "kuplet".

Za "Slovenski Dom" sta na klavirju nastopila najprej posamezno nato pa štiroročno Rikard Bevič in Boris Zlobec. Bevič je prav izvrstno podal "Rusko pesem", Zlo-

Tajnik Jugosl. poslaništva tov. Jakaša, Socijalni ataše, tov. Soldatič, in Trgovski ataše, tov. Žagar in njihove soproge.

seže svoje namene in da napreduje, je tudi prepotrebno, da delujemo tudi na kulturnem polju. Brez kulturnega delovanja društvo ne more napredovati. V tem oziru smo sicer malo napravili, toda gotovi člani so se mnogo potrudili, da se je dalo nekaj iger na oder. To je pa še vse premalo, ako pogledamo na delovanje naših bratskih društev, katera so že toliko lepega in hvalevrednega napravila na kulturnem polju. Zanimanje zato se je pa v zadnjem času pokazalo tudi v našem društvu."

Omenil je tudi naj vzgajamo in učimo

bec pa se je dobro izkazal s klasično "Turško koračnico", nakar sta prav dobro podala štiroročno lep venček pesmi in znanih modernih plesnih komadov.

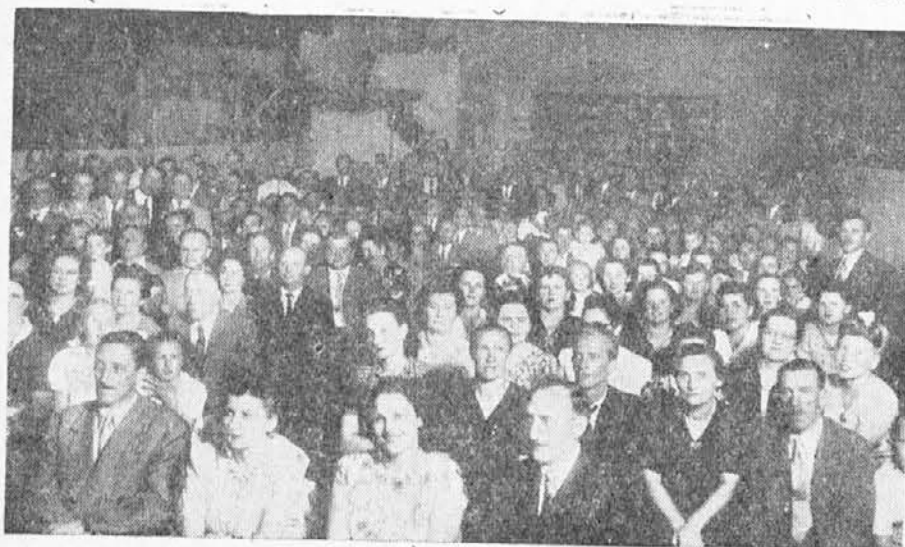
Kot zadnja točka se je podala kratka igra štiridejanka "Partizanska špijonka". Vsebine te igre je iz dogodkov dramatizirala mlada članica Sonja Golja. Kot preprosta članica in upoštevajoč njeno sposobnost ji moramo za to delo častitati. Pokazala je njeno dobro voljo do delovanja in marsikatera naših deklet bi jo morala posnemati. Nastopila je Sonja tudi v glavni vlogi. Moramo častitati

vsem igralcem, da so dobro naštudirali svoje vloge na pamet. Tudi v igranju so mnogo več že izvežbani, kot smo imeli priliko videti jih pred letom dni. Vedno smo povdarjali, da z dobro voljo se marsikaj doseže in prepričani smo, da bomo v bodoče videli

vedno boljše nastope dramatičnega odseka v društvu "Samopomoč".

Sledila je še plesna zabava pri kateri je sviral Samčev orkester.

S. Savo.

Pogled na občinstvo, ki se je udeležilo prireditve.

DOMAČE VESTI

ZAHVALA

Benedikt Gomišček je srečno prenesel vse operacije in se zopet nahaja v krogu svojih dragih. Ob enem se zahvaljuje vsem kateri so ga obiskali.

Vsem najlepša hvala!

HIMEN

V soboto 15. t. m. se je poročil naš rojak Franc Nardin, doma iz Bukovce s Savo Pečenko. Nevesta je rojena v Rihemberku. Svadbena je vršila v Lomas de Zamora v krogu številnih povabljenecv. Čestitamo!

ZAHVALA

Družina Planinšek se zahvaljuje vsem rojakom in prijateljem za prijazen sprejem ob priliki našega bivanja v San Rafaelu, Córdoba.

Družina Planinšek.

NESREČA.

Naš dobro poznani krojaški mojster Stanislav Maurič, se je v soboto 15. t. m., ko se je vozil z vlakom, ponesrečeno vdaril, da si je zlomil roko. Tov. Mauriču želimo skorajšnjega okrevanja.

POIZVEDBE

Išče se Alojzija Širok, doma iz Ajševica pri Gorici. Zadnje njeno pismo so prejeli leta 1940. Za njo poizveduje njen brat Benedikt. Kdor bi vedel za njen naslov naj sporoči uredništvu Slov. Glasa ali bratu Benediktu Širok, Ajševica pri Gorici - Julijska Krajina.

IZ POSLANSTVA F. N. R. JUGOSLAVIJE

Kdor bi vedel za naslov Jožefine in Neže Godina, doma iz Šmarij pri Sv. Jerneju — Krško, naj blagovoli sporočiti njih naslov Poslanstvu F.N.R. Jugoslavije - Avda. de Mayo 1370, III. nadstr., Bs. Aires ali pa uredništvu lista.

GOSPODINSKO POMOČNICO

za pol dneva iščeta zakonca brez otrok. Poudbe poslati na uredništvo.

NAZNANILO

Sporočamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nepozabni brat

Peter Keber

preminul dne 2. januarja t. l. ob 2 urah pop. žrtev granatne eksplozije na svojem domu v Biljah.

Doma žalujejo mama, sestre Neža, Cecilija, Terezija in brat Franc.

V Argentini: bratje Cvetko, Edvard, Martin in sestra Marija poročena Pregelj, svaka Rudolf in Aida, nečaki in ostali sorodniki.

BUKOVICA — BUENOS AIRES.

Iz Uredništva

Radi pustnih počitnic tiskarskega osebja je izšla današnja številka "Slovenskega Glasa" s tridnevno zamudo.

Uredništvo.

RAZSTAVA

"Slovenski Glas" naproša vsa naša društva in organizacije da ne priredijo nobene prireditve od 1. do 15. aprila ker bo v teh dneh razstava slik, ki kažejo borbo naših narodov in obnovo naše domovine.

TISKOVNI SKLAD

Za tiskovni sklad so prispevali sledeči:

N. Favata	2.—
Fr. Kukovič	2.—
Anton Novak	2.—
Pavla Premru	1.—

Skupaj \$ 7.00

Vsem najlepša hvala!

Jugosl. društ. "Samopomoč Slovencev"

Vabi vse cenjene rojake in rojakinje na

VELIKO VINSKO TRGATEV

katera se bo vršila na

Pic-Nieu v nedeljo 2. marca t. l.

v BERNALU — QUINTA MARCONI.

Prijatelji proste narave pshitite v nedeljo 2. marca v Bernal na sveži zrak.

Za razvedrilo so namenjene razne točke. — Volila se bo tudi KRALJICA VINSKE TRGATVE.

Pečenih koštrunčkov in svežega piva ne bo primanjkovalo. PREVOZNA SREDSTVA: Iz Constituciona vlak vsakih 15 minut do Bernala. — Iz Bernala do Quinte Marconi vozijo Colectivi neprenehoma.

Se vljudno priporoča ODBOR.

A las Comisiones Juveniles y Jóvenes en General

Ha pasado un año que la juventud yugoslava y de esa progenie, residente en la Rep. Argentina, ha sentido el vehemente deseo de organizarse en un único organismo juvenil. Este deseo exteriorizado en sus inquietudes, ha dado por resultado la realización de la primera Asamblea Juvenil celebrada el día 11 de noviembre de 1945 y la formación de la Comisión Organizadora de la Federación Juvenil Yugoslava. El resultado de la labor trimestral de esta Comisión Organizadora ha sido la unificación de siete Comisiones Juveniles, cuyos representantes, reunidos en Asamblea Constituyente el día 10 de febrero de 1946, fundaron la anhelada organización unificadora de toda nuestra juventud bajo el nombre de FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA. Así, en el campo juvenil en particular como en las actividades de la colectividad yugoslava en general el año 1946 ha sido caracterizado por, entre otros acontecimientos de acaso no menor magnitud, la fundación de la precitada federación que deja abierto un extenso horizonte a las nuevas generaciones y nuevas perspectivas de adelanto a nuestra colectividad.

Hoy, ya han pasado 10 meses de labor de esta Federación Juvenil, 10 meses de intensa labor, la mayor parte de la cual es de carácter netamente organizativo. Gracias a ello, es decir, a esa labor de organización podemos afirmar que nuestra juventud, desde la fundación de la Federación, en todo momento y lugar se ha caracterizado por su unidad y solidaridad y por la unanimidad en el acuerdo y ejecución de las decisiones. Es a esa unidad a la que debemos el hecho de que, la FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA fundada por siete Comisiones Juveniles de Buenos Aires y suburbios, hoy albergue en su seno a 15 Comisiones Juveniles esparcidas por todo el territorio argentino y del reducido número de asociados con que contaba en el momento de su fundación hoy en día pasa a tener varios cientos de asociados. Este desarrollo escuetamente presentado y sintetizado en los dos aspectos, es simplemente un ejemplo de la marcha ascendente que se ha impregnado a nuestro movimiento juvenil. Pero nuestra labor detalladamente, en forma teórica y práctica, deberá evidenciarse durante la realización del PRIMER CONGRESO JUVENIL fijado para el próximo mes de junio de 1947. Así, si el año 1946, como lo hemos señalado ha sido caracterizado por la fundación de la Federación Juvenil Yugoslava, con justa razón este año, el año 1947, deberá ser caracterizado por la realización del Primer Congreso Juvenil por ser éste un hecho sin precedentes en la historia de nuestra colectividad no solo en la República Argentina sino en todos los países latinoamericanos.

Jóvenes integrantes de la Federación Juvenil Yugoslava:

Nuestro deber es contribuir y facilitar la organización y realización de este Primer Congreso Juvenil y como el éxito del mismo depende de la acción conjunta y unificada de todos nosotros debemos poner toda nuestra voluntad para el logro de ese éxito. Las Comisiones Juveniles recibirán los materiales e instrucciones necesarias directamente del Comité Ejecutivo Coordinador y su deber es hacerlo circular y distribuirlo a todos los jóvenes asociados; a su vez éstos deberán interesarse y acudir a su respectiva comisión Juvenil por cualquier duda que tuviesen al respecto y contribuir al éxito del Congreso teniendo presente que únicamente: LA VOLUNTAD Y LA LABOR UNIDA DE TODOS NOSOTROS GARANTIZARAN EL EXITO DEL PRIMER CONGRESO JUVENIL.

FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA
Comité Ejecutivo Coordinador

ZA NAŠE MALČKE!

GOSPODARSKO PODPORNO DRUŠTVO SLOVENCEV
v Villa Devoto, priredi dne 2. MARCA ob 4 uri pop. v društvenih prostorih SIMBRON 5148.

ČAJANKO ZA OTROKE

Stariši vseh naših bratskih društev, pripeljite otroke na to čajanko, da se bodo naši malčki skupno povesečili.

Vljudno vabi ODBOR.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena mama

Marija Ferletič roj. Pahor

v Dolu dne 29. 1. 1947, v starosti 71 let.
Doma žalujejo: sin Anton in Stanko ter nevesta Cita in vnuk Pavel.

Tukaj žalujejo: brat Franc Pahor in družina, sinovi Josip, Franc in Karlo, ter neveste Herminija, Kristina in Marija, ter vnuki Elvira in Héctor.

DOL - OPATJE SELO — BUENOS AIRES
Februar 1947.

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: JOSE NOVINC — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Ode: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoč Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1961. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Cnel. R. Lista 5158. U. T. 50-5502.

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Frane Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Stefan Zigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Florido in okolico: Gregorc Ivan — Lavalle 3297, Florida, F. C. del E.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Villa Lugano: José Brišček — Beron de Astrada 6488.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Na Paternau: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 18 de Febrero de 1947

No. 11

OROPALI SO NAS

Pred dnevi je bila v Parizu podpisana mirovna pogodba med zavezniki in bivšimi nacističnimi sateliti.

S to novo pogodbo je Jugoslavija cropana svojih neoporekljivih pravic do Trsta, Gorice in sploh cele Julijske Krajine. Nešteto je dokazov, da je Trst in vsa Julijska Krajina jugoslovanska. S potoki svoje prelite krvi je to dokazalo ljudstvo Julijske Krajine samo. Z neštetiimi dokumenti, statistikami, zemljevidi, kulturnimi spomeniki, z gospodarskimi in političnimi, z zgodovinskimi in geografskimi argumenti je to dokazala jugoslovanska delegacija s tov. Kardeljem na čelu. Kot sinji dan je bila jasna utemeljitev Molotova, da so ti kraji naši, da je to jugoslovanska zemlja.

Ljudje ki bivajo na tej mučeniški zemlji, po l. 1918, pahnjeni v objem požrešnega in barbarskega fašizma, ne morejo verjeti in se gotovo vznemirijo sprašujejo, kako je mogoče, da vest človeštva dopušča odločitev, ki gre preko grobov stotisočev, preko tisočkrat izražene volje po zedinjenju tega ozemlja z materjo Jugoslavijo, preko krvnega plebiscita za časa vojne.

Toda ta kričeč primer kaznovanja zavezniške države, ki je največ žrtvovala za skupno zmago, ne zadeva samo njenih narodov, temveč pomeni še posebno strpljivost proti napadalcu in obenem nezaslišen greh proti junakom in zmagovitemu ljudstvu.

Primorsko ljudstvo je bilo prisiljeno sprejeti tako rešitev. Vsa slovenska obala, ob kateri so živeli in umirali naši očetje, dedi in pradedi trinajst stoletij in v delu preznojili vsako ped grude, je ločena od svojega telesa, od ostale slovenske zemlje. Končna odločitev mirovne pogodbe namenoma trga in brezdušno seka slovensko zemljo, ter jo deli na tri države; deloma vrača k svoji domovini Jugoslaviji, deloma pa prepušča dvema državam; neživk ljsenski državi Trst in mačehovski Italiji zemljo zapadno od francoske črte. To pomeni: namesto popraviti stare nezaslišane krivice, povzročiti še nove.

Ko se je ljudstvo Julijske Krajine dvignilo v upor proti zatiralcem, se je borilo z zavestjo, da je ta boj osvobodilni boj in celotna zavezniška vojna, osvobodilna vojna; osvoboditi se izpod krvavega okupatorja, rešiti svoja pokoljenja in zemljo vseh mračnih in pohlepkih tujcev ter prispevati s svojo borbo k osvoboditvi tudi vseh drugih tlačanih narodov sveta izpod zla fašizma. Pri tem ni pričakovalo kakih nagrad za svoj sveti in nadčloveški boj, niti ni pri tem vodilo kako računarske ali špekulantske vloge. Toda ljudstvo, ki je žrtvovalo vse, da bi doseglo to, kar mu po vseh človeških pravicah pripada, je zdaj ugotovilo, da so popolnoma prezrli njegove žrtve, njegovo zgodovino, ter vsa gospodarska in zemljepisna dejstva. Znova je vrženo v igro zavrtih spletk tistih sil, ki imajo edini namen izrabljati naše ljudstvo. Tisti del naše zemlje pa, ki bo prešel pod oblast italijanske države, katera se je v preteklosti pokazala popolnoma nesposobna vladati manjšinam, zaradi svoje šovinistično-fašistične miselnosti, ki jo je Nenni (socialist) pred kratkim označil kot "nacionalno histerijo", pa bo narodnostno skrajno zatiran in zapisan popolni propasti.

Slovensko ljudstvo je stoletja vodilo boj proti tujim osvajalcem in tlačiteljem, bilo je često v svoji zgodovini razkosano na celo vrsto delov, iztrebljano, poniževano. Toda nikoli ni izgubilo vere v svojo končno zmago, vere v ideje, ki so prišle do izraza v stremljenjih naših najnaprednejših duhov v preteklosti: Prešerna, Levstika in Cankarja. Prav tako nam ta krivica in nasilje ne bo ubilo vere v našo bodočnost ne onim našim bratom, ki uživajo svobodo, in ne našim bratom ki so jih odrgali. Borec za pravice Primorskega ljudstva France Bevk je v dneh pariške konference izrekel tele pomembne besede: "CELO TUDI V TEH FATALNIH DNEH LJUDSTVO SLOVENSKEGA PRIMORJA GRE Z ZAUPANJEM V BODOČNOST, KER VE, DA JE V ZGODOVINI VOLJA LJUDSTVA TRIUMFIRALA VEDNO PREJ KO SLEJ."

Ljudstvo Julijske Krajine in Trsta ob pomoči vsega svobodoljubnega in miroljubnega človeštva vodi boj za bratsko sporazumevanje in mir med narodi FLRJ in italijanskim narodom.

Dolžnost je tudi nas izseljencev, da strnemo čimbolj naše vrste, da pomagamo materialno in moralno našemu ljudstvu za dosego popolne svobode. Pomagati moramo našim bratom v tej borbi za obstoj, da se čimprej izravnajo storjene krivice na račun naših bratov in Nove Jugoslavije.

Zakaj je Evropa krvavela

Ko so po prvem svetovnem požaru državniki vsega sveta pristopili k urejevanju mednarodnih odnosov, je bilo človeštvo prepričano, da je bila doživela tragedija zadosten nauk za vsakogar, ki je soodgovarjal za spolšen mir in da se nam odslej katastrofe vsaj v takem obsegu ni več treba bati. Na žalost se je miroljubni svet prevrnil v svojem upanju. Izkazalo se je, da še vedno obatajajo stremljenja, ki so vsak trenutek pripravljena pahniti svet v novo klanje. Novo, še hujšo preizkušnjo, ki smo jo nedavno preživeli, je v veliki meri zakrivila lahkovernost nekaterih narodov in zločinska lahkomišelost nekaterih zapadnih državnikov, kot so bili n. pr. v Angliji Chamberlain, v Franciji pa Daladier in drugi: ti so se dali preslepiti od ljudi, ki so se predstavljali za odrešitelje sveta, pa jih je isti svet po končani vojni spoznal za mednarodne vojne zločince.

Še važnejši vzrok, da drugega svetovnega spopada ni bilo mogoče preprečiti, pa moramo iskati v dejstvu, da je bila največja miroljubna sila, Sovjetska zveza, pri takratnih mirovniških pogajanjih odrinjena v stran kot nezaželjen svetovalec.

Danes ponovno prisostvujemo krčevitim naporom človeštva, ki je v razdobju ene generacije doživelo dve tragediji nezaslišane obsega, da vendarle najde toliko iskano obliko trajnega mirnega sožitja. Nič se ne čudimo, če so priprave za dosego neskaljenega miru tako dolgotrajne in komplicirane: visoki cilji so bili vedno težko dosegljivi. Iznenadi nas pa nekaj drugega. Iskreni prijatelji miru so resno zaskrbljeni, ko opažajo, da odgovorni zapadni državniki slepo tiščijo v iste napake, ki so jih storili pred 25 leti in ki so v svojih posledicah sprožile nov plaz gorja nad izmučeni svet.

In vendar obstoji bistvena razlika v položaju po prvi in drugi svetovni vojni! Danes interese miroljubnega sveta neustrašno zagovarja Sovjetska zveza, tisti svetovni činitelj, ki ga ves svet priznava za svojega rešitelja iz smrtnega objema nacifašizma. Ko v današnji živčni psihozi spregovori ta ali oni sovjetski državnik, napeto prisluhne ves svet, zavedajoč se, da od vzhoda prihaja luč.

Zato ne bo odveč, da tu povzamemo glavna izvajanja iz tehtnega in nad vse pomembnega govora, ki ga je imel v Moskvi eden najbolj razgledanih sovjetskih mož. D. A. Ždanov.

"Politika Sovj. zveze v mednarodnih zadevah je jasna in določena. To je politika borbe za trden in demokratičen mir med narodi, politika vsestranske utrditve prijateljskega sodelovanja med miroljubnimi narodi.

Zajamčiti trajen in siguren mir pomeni omogočiti tak mir, ki ne sme pustiti napadalca nekaznovanega in v katerem ne smemo pozabiti žrtev v boju za skupno zmago.

Lahko bi pričakovali, da bo ta jasen in točen program vzpostavilve splošnega miru in varnosti uresničen brez posebnih težav in nesoglasij, toda dejansko se ni zgodilo tako. Nasprotno, ta program je naletel na organizirani odpor reakcionarnih elementov vrste držav, predvsem Anglije in ZDA, ki so izkoriščale nekatere male države, ki so se pokazale pripravljene slediti anglo-ameriški politiki, pa naj stane kar koli, kljub razumu in dejstvu, in ovirati sodelovanje pri izdelavi mirovniških pogodb med zmagovitimi deželami in bivšimi zavezniki Hitlerjeve Nemčije.

Te in tem slične antidemokratske težnje pri razpravljanju o načrtih mirovniških pogodb na pariški konferenci so se posebno pokazale pri razpravljanju o statutih Trsta, pa tudi glede vprašanja internacionalizacije Donave. Vrsta gospodarskih zahtev, ki so bile postavljene v zvezi s pripravami mirovniških pogodb, niti od daleč niso ustrezale načelom pravičnosti. Na mirovni konferenci so razkrinkali tako skrajno nepravilno načelo "enakih pogojev", ki pomenijo težnjo ekonomske močnih dežel, da bi zaslužile dežele, ki so pretrpele ogromno škodo v vojni in ki so prisiljene, da bodo morale še dolgo lečiti prizadejane jim rane.

Na pariški konferenci je izzvalo velik odpor celo tako neizpodbitno načelo demokratičnega miru, kakor je izkoreninjenje ostanov fašizma in utrditev demokratičnega reda v deželah, ki so sodelovale v vojni.

Kampanjo za oviranje mednarodnega sodelovanja, ki jo vodijo odkriti in prikriti nasprotniki trdnega miru, pa spremlja besna protisovjetska gonja. Nebrzdana protisovjetska "atomska" propaganda, izsiljevanje in grožnje z novo vojno, ki jih vztrajno razširjajo politično-obveščevalni agenti in njihovi sodelavci, so potrebni samo podpihovalcem nove vojne kakor so Churchill in njegovi somišljeniki. To protisovjetsko kampanjo vodi reakcionarni imperialistični krogi, za katere je vojna dobičkanosen posel, ki ne že-

Unión Eslava de la Argentina

Victoria 723

Buenos Aires

En colaboración con las Entidades Eslavas adheridas de la capital y alrededores
 Invita a todos los Eslavos y amigos de la causa Eslava a concurrir al

GRAN PIC-NIC

el día 23 DE FEBRERO DE 1947
 de confraternidad Eslava y Argentina, que tendrá lugar en la quinta arbolada "LOS ALAMOS", sita en Vicente López, calle Las Heras 659, (a tres cuerdas de la estación).

PROGRAMA

- 1) A las 10 horas: Música y Cantos Regionales.
- 2) A las 11 horas: Carreras de embolsados para chicos y grandes (se premiará a los ganadores).
- 3) A las 12 horas: Almuerzo General: Parrillada a la criolla, Bufet bien surtido de bebidas regionales.
- 4) A las 14 horas: Cinchada entre solteros y casados.
- 5) A las 15 horas: Romper la piñata (con premios al ganador).
- 6) A las 17.30 hs.: Brindis por la Unidad Eslava, con palabras de salutación por el Presidente de la Unión Eslava.
- 7) B A I L E S Populares y Regionales durante todo el día, animados por la orquesta eslava que dirige DANIEL LYSY.

PRECIOS DE LAS ENTRADAS: Caballeros \$ 1.—; Damas \$ 0.50.
 Medios de Locomoción: Colectivos: 60, 19, 63, 34 y 25; tranvías 30 y 31
 TREN DEL F.C.C.A. (RETIRO)

lijo trdnega demokratičnega miru in razširjajo zato klevetniško kampanjo proti Sovjetski zvezi — resnični poborniki demokratičnega miru.

Tovariš Stalin je pokazal, da Sovjetske zveze ni mogoče prestrašiti z izsiljevanjem in špekulativno grožnjo nove vojne. V trenutku, ko smo se zbrali tu, da proslavimo 29. obletnico naše Velike revolucije, branijo naši tovariši, ki predstavljajo sovjetsko državo, na sejah Glavne skupščine OZN v New Yorku neomajno načelo mednarodnega sodelovanja in stvar miru. Predlog, da bi splošno zmanjšali oboroževanje in prepovedali proizvodnjo in uporabo atomske energije v vojne namene, ki ga je postavil v imenu sovjetske delegacije tov. Molotov, pomeni tudi sam nov velik prispevek Sovjetske zveze k delu za zavarovanje miru in vzbuja simpatijo in podporo naprednih ljudi vsega sveta. Zopet vstaja Sovjetska zveza pred vsem svetom kot pobudnica za ustvaritev trdnega demokratičnega miru in mednarodnega sodelovanja. Prepričani smo, da bo končno uspešno končano delo vzpostavljanja trdnega miru in varnosti, pa naj že naspotuje kakršne koli sile. Pri tem prepričanju prihajamo do tega, da rastejo sile, ki delajo v korist miru, z vsakim dnem in imajo pri tem trdno oporo. Te sile so vedno bolj organizirane in močne. Sovjetska zveza ni osamljena v tem boju za trden demokratični mir in kolektivno varnost narodov. Mirosljubno politiko Sovjetske zveze podpirajo milijoni ljudi v inozemstvu. Tovariš Stalin je rekel, da si narodi sveta ne želijo ponovite vojnih strahot. Ti narodi se vztrajno borijo za utrditev miru in varnosti.

Žrtve in udarce, ki jih je povzročila strašna vojna, in zmaga nad Hitlerjevo Nemčijo in imperialistično Japonsko so ustvarili nov politični položaj v vsem svetu. To pa je tudi vzpodbudilo ljudske množice, dvignilo njihovo politično aktivnost in močno pospešilo demokratični razvoj v vseh deželah. Demokratične sile so narastle in se pomnožile, dočim so reakcionarne sile oslabilene, pa naj se še tako trudijo, da bi se obdržale na svojih položajih in zavrle demokratični razvoj narodov. Dovolj je, če se spomnimo sijajnih zmag demokracije v bratskih slovenskih deželah — Jugoslaviji, Češkoslovaški in Poljski. V teh deželah cvete nova resnična demokracija, ki je bila izvoljena s krvjo narodov in skovana v velikem svetem boju proti Hitlerjevemu fašističnemu jarmu. Ti narodi so vzeli usodo svojih držav v svoje roke, uvedli so demokratični red, vodijo pa aktivno borbo proti reakcionarnim silam in podpihovalcem nove vojne.

Ni treba nadalje pozabljati, da pomenita poraz konservativcev in zmaga laburistov v Angliji, kakor tudi poraz reakcionarjev in zmaga levičarskih strank v Franciji, resno usmeritev teh dežel na levo.

Končno je znano, da je zajela težnja po svobodi in demokratičnem razvoju tudi narode kolonialnih in odvisnih dežel, ki se borijo za svoboden nacionalni razvoj.

Milijoni delovnih ljudi se organizirajo v obrambo miru v vseh deželah. Mislim na pomen Svetovne sindikalne federacije, ki vodi aktivno politiko mednarodnega sodelovanja delavcev, in napore Svetovne federacije demokratičnih žena in Svetovne federacije demokratične mladine. Širijo in krepijo se kulturne zveze med demokratičnimi deželami.

Demokratične sile rastejo in v tem je po roštvo, da bo zmagalo delo miru."

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Če hočete biti elegantno in dobro obuti, posetite to trgovino, imeli boste na razpolago veliko izbero vsakovrstnih čevljev, copat za delo, šport in izlete. — Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

Ali je Primorsko ljudstvo to zaslužilo

Nasilna zasega Ljudskega doma in zažiganje knjig in brošur na smetišču ob Soži je silno zadelo vse pošteno prebivalstvo Goriške. Odmev tega silnega ogorčenja ljudstva je prešel že daleč čez naše ozke meje.

Na eni strani imamo Zavezniško vojno upravo, ki zavira naše kulturno, gospodarsko in politično delo. Na drugi strani pa opravlja vse ostalo — posebno v podeželju — civilna in vojaška policija kot izvršen organ ZVU.

Poglejmo samo bežno krivice, zoperstavljanja in protizakonitosti, storjene antifašističnemu ljudstvu.

Civilna policija aretira v Ročinju ženo v 8. mesecu nosečnosti ter jo odpelje v Gorico. Ali je to prav? Ali stoji to zapisano v kazenskem zakoniku?

Ista policija, s svojim inspektorjem na čelu, dela prav po inkvizitorsko in nadkriljuje zloglasno Colotijevu bando. Kako da ne? Poslušajte! Aretirali so brata Žnidarčiča iz Ravnih pri Marjinom Celju. Posebno enega izmed bratov so suvali in pretepali po glavi, prsih in nogah. No in kaj naj rečemo o tovariših v Tržiču? Ali se vam ne zdi, da so Colotijevi pomagači zopet vstali od mrtvih?

Na Srednjem je civilna policija iz Kanala motila poročno slavje ali "ohcet" — kakor pravijo. Harmonikaša — invalida, ki je igral, so strahovali z brzostrelko in ga vrgli na tla. Ali je to skrb za red in mir?

Nadalje aretirajo aktiviste in prosvetne delavce, češ da prirejajo sestanke, kakor se je to zgodilo v Gorenjem polju, ko so se zbrali, da se pomenijo o Miklavževanju. Društvenega zakona nimamo in če ga imamo je fašističen, nove odredbe so pa takšne, da se dajo razširiti in zožiti kakor harmonika ubogega tovariša iz Srednjega.

V Gorici so odgovorni angloameriški organi prepovedali slovesen pogreb zemeljskih ostankov padlih partizanov. V Volčjdragi je bil ustavljen pogreb padlih tovarišev Bajta Joška in Pavšiča Joška. Imeli so dovoljenje za prenos. Ali naši borci niso zaslužili, da jih z vso hvalnostjo in ljubeznijo pospremimo k zadnjemu počitku? Saj so padli za skupno zavezniško stvar. Kaj za njih ne velja Atlantska karta?

Učitelji in učiteljice, ki jih je nastavila VZU, zbesnijo kot purani, da ne rečem kakor španski biki, ko vidijo v šoli sliko Tita. Kdo nastavlja te učitelje? Baraga, Kacin in nad njima Simoni. Ali so to učitelji, ki jih je ljudstvo izbralo? Ne! Po večini so odpadniki, kolaboracionisti in skrivači.

V Gorici so upravne šolske oblasti odpustile iz službe slugo-invalida z družino, ki je bil do sedaj nastavljen na učiteljsku in višji gimnaziji. In to brez vzroka. Zakaj? Ali mogoče zato, ker se je boril proti okupatorju in ker je bil odločen pristaš narodno osvobodilnega gibanja? Ali morda zavoljo tega, ker je bil ranjen v borbi proti Nemcem? Prijatelj! Ni treba, da vam povemo na uho, a splošno mnenje je, da je bil zgoraj imenovani tovariš odpuščen zaradi tega, ker je bil partizan in danes član velike družine SIAU-ja.

V Biljah prepovedujejo tamošnji izvršni organi ZVU petje partizanskih pesmi. Ali niso naši partizani s pesmijo v srcu jurišali na nemške tanke in tako pripomogli k skupni zmagi nad nacifašizmom? Ne skrunite svetlih imen naših partizanov!

Lahko bi naštevati še na dolgo in strani bi se polnile. A dejstva ostanejo dejstva.

Primorsko ljudstvo se sprašuje: Ali se vrača zopet ona mračna doba Mussolinijevega režima in vsega njegovega aparata?

Minilo je šele leto dni, kar je ob priliki ustoličenja predsednika cone in predsednika občine takratni goriški guverner podpolkovnik Smuts naslovil tudi na nas Slovence silno laskave besede. Od takrat se je veliko spremenilo. Guvernerji si podajajo kljuge, odhajajo, a slovensko in italijansko antifašistično ljudstvo čuti krivico in nasilje s strani upravnih funkcionarjev in vseh drugih, ki so jim podrejeni.

Z besedo malo popraviš. Hočemo dejanj! Zahtevamo pravice!

Pred menoj leži ožgan list. Otrok stiska v sanjah Cicibana in se smehlja. Čuvajmo ga!

Naša pot gre samo naprej, nikoli več navzdol!

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvalec za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. *Obrnite se pismeno ali telefonično do:*

Bratov KEBER

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoestavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoestavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUGUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

GRAN PIC - NIC FAMILIAR

Realiza

"AGRUPACION YUGOSLAVIA LIBRE" — FILIAL PIÑECRO

El Domingo 9 DE MARZO de 1941

En el cual invita a Ud. y su distinguida familia para pasar un día de alegría

en la

QUINTA "U D A B E"

sita entre las calles Rivadavia y Videla monte, Lanús Oeste.

Locomoción: de Pte. Alsina: Colectivos 60 - 32 y Omnibus 13. — Le Pte. Barracas: Pullman 70 y Tranvías 13 y 20

PRECIOS DE LAS ENTRADAS:

Caballeros Inclusive Asado \$ 3.—

Damas \$ 2.—

NOTA: La Comisión se reserva el derecho de admisión.

TEXTO CORRESPONDIENTE A CAMPAÑA PERIODISTICA QUE SE ARROLLARA EL PATRONATO NACIONAL DE CIEGOS DURANTE MES DE FEBRERO DE 1947

Numerosos peligros acechan a la vista en Carnaval

EL PATRONATO NACIONAL DE CIEGOS formula un llamado a la población, con el fin de lograr moderación en la práctica de los juegos propios de esos días.

Al tener la valiosa experiencia acumulada en años anteriores, el PATRONATO NACIONAL DE CIEGOS estima conveniente formular una vez más al formular un nuevo llamado a la población de toda la República, con el fin de lograr moderación en los juegos propios del carnaval: de esa manera se evitarse una serie de lesiones oculares registradas en los corsos y salones de baile.

Tales accidentes son relativamente fáciles de evitar, máxime si se tiene en cuenta que en la mayoría de los casos, el peligro reside precisamente en elemento de peligro en sí, sino en la forma immoderada de practicarlos.

Peligros generalizados

Durante los días de carnaval, es necesario observar en la realización de corsos y fiestas, a personas tan inescrupulosas e irresponsables, dedicadas a la peligrosa tarea de recoger del suelo papel picado y pentinas a fin de arrojarlos al rostro de los demás asistentes: esa pernicioso práctica por desgracia bastante desarrollada, constituye seriamente contra la salud ocular que tales elementos de juego, puestos en contacto con el polvo, rápidamente se convierten en vehículos de infección para los ojos de los demás.

No faltan tampoco en estos lugares de recreación, aquellas personas que en su afán que la diversión debe ir acompañada de una exteriorización de grosería, arrojan los objetos nombrados anteriormente con excesiva violencia a la cara y a los ojos de los demás: tan peligroso procedimiento constituye en el origen de numerosas lesiones visuales. Idéntica afirmación puede hacerse acerca del uso indebido de pentinas, bastones y elementos puntiagudos de estileto, destinados a dar bromas molestas a los demás.

La visión y los líquidos nocivos. Aun que de un tiempo a esta parte las autoridades pertinentes hizo desaparecer algunas zonas de la República la costumbre de arrojar líquidos contenidos en envases especiales, característicos de las fiestas, todavía quedan resabios de ese hábito: está comprobado por diferentes análisis químicos, que esos líquidos ocasionan perjuicios a los ojos, muy principalmente en aquellas personas que padecen ya de una afección ocular. De ahí la conveniencia de seguir insistiendo en el sentido de que el uso de esos líquidos sea desterrado definitivamente.

Secretaría de Trabajo y Previsión Social
Dirección General de Asistencia Social
Patronato Nacional de Ciegos

420.000 lir. Delavstvo žage "Rizzato" je v tem tekmovanju napravilo 2300 prostovoljnih ur v korist podjetja, kar znaša 69.000 lir. V "Prvomajskem tekmovanju" znaša doprinos žage v prostovoljnem delu za obnovo 300.230 lir. V "Titovem tekmovanju" 407.303 lire, v tekmovanju "Za priključitev Julijske krajine k Jugoslaviji" pa so skupno delavci, naravnostenci in mladina, ki je zaposlena na žagi, darovali za obnovo 1.800.000 lir v obliki prostovoljnega dela.

Prehodna zastavica bo podeljena podjetju ob proglasitvi novih udarnikov dela, ki so zrasi v tem tekmovanju.

Agrarna reforma v Koprskem okraju

Okrajni ljudski odbor za Koperski okraj je na svoji 3. redni skupščini dne 1. decembra 1946 izdal odlok o agrarni reformi v koperskem okraju.

Po tem odloku se na področju Okrajnega ljudskega odbora za koperski okraj ukinejo vsi kolonski odnosi v smislu odredbe Okrajnega izvršnega ljudskega odbora v Kopru z dne 4. septembra 1946 ter se razveljavijo vsi odnosi polovičarstva, zakupa in podobne, če je kmet obdelovalec oziroma njegov zakoniti prednik na podlagi pogodbe, ki je ustvarjala tak odnos, dne 9. septembra 1943 obdeloval in bil imetnik dotičnega zemljišča za dobo 8 let. Vsi drugi agrarni odnosi in pogodbe, ki so ustvarjali take odnose, ostanejo v veljavi in bodo urejeni po predpisih zasebnega prava.

Zemljišča, glede katerih se ukinjajo oziroma razveljavijo agrarni odnosi, se odvzamejo dosedanji lastnikom brez odškodnine skupaj z vsemi poslopi in vsem živim in mrtvim inventarjem ter praviloma preidejo v last dosedanjih kmetov-obdelovalcev.

Imenovana je bila okrajna agrarna komisija 7 članov, ki skrbi za pravilno izvršitev tega odloka in bo v sporazumu z okrajnim oddelkom za kmetijstvo izdala vsa potrebna navodila in tolmačenja. Izdala bo tudi odredbo za delovanje in ustanovitev krajevnih agrarnih komisij, ki bodo na podlagi omenjenega odloka dodelile v last dosedanjim kmetom-obdelovalcem premoščine in nepremičnine, upoštevajoč stvarne potrebe, krajevne razmere in delovno silo, ki jo imajo kmetje-obdelovalci na razpolago. Gozdovi, travniki in pašniki se praviloma dodelijo ljudskim odborom v skupno uživanje in uporabo. Traktorji, kmetijski stroji in orodje večjega obsega se dodelijo v last okrajni in pokrajinski kmetijski postaji.

Kot dosedanji kmetje-obdelovalci se smatrajo tudi kmetje, ki so v teku oborožene borbe proti fašizmu zapustili zemljišča, da bi se udeležili aktivno te borbe, kakor tudi kmetje, ki so bili s silo odvedeni ali odgnani z zemljišča.

Vse prisilne odsvojitve, izvršene na področju Okrajnega ljudskega odbora od 1. januarja 1919 dalje, s katerimi je bilo prodano po nesorazmerni ceni imetje slovanskega prebivalstva v svrhu njegove gospodarske oslabilte in uničenja, da bi na ta način za-

trli njegov narodni odpor, kakor tudi vsi nadaljni prenosi lastnine tega imetja, se razveljavijo in praviloma se to imetje dodeli v last prejšnjim lastnikom brez vsake odškodnine kupcu tega imetja pri prisilni odsvojitvi. Osebe, ki so pozneje pridobile lastninsko pravico na takem imetju, imajo regresivno pravico proti svojim prednikom. Ta določba se uporablja tudi za primere prisilne odsvojitve po nesorazmernih cenah imetja italijanskih antifašistov.

Kot kolonske pogodbe ni smatrati polovičarskih, zakupnih in podobnih pogodb, če so zemljo dali v zakup mali zemljiški posestniki do največ 8 ha zaradi trenutnega pomanjkanja delovne sile in je to zemljišče edini vir za njihovo vzdrževanje in pogodbe niso sklenjene za dobo nad 8 let.

Dodeljene nepremičnine se ne bodo mogle prodati, deliti ali dati v zakup za dobo 20 let. Ta prepoved bo zaznamovana v zemljiških knjigah.

Zemlje po odločbah o agrarni reformi ne morejo dobiti tisti koloni, ki so bili fašisti in se zaznamenovali s takim delom ali pa sodelovali kot zaupniki svojih gospodarjev proti ostalim kolonom.

Vest o agrarni reformi je delovno ljudstvo koperskega okraja sprejelo z nepopisnim navdušenjem ter se je bliskovito raznesla v vse vasi. V Ankarani so koloni razobesili zastave ter se zbrali na skupno manifestacijo vzklikajoč Titovi Jugoslaviji in ljudski oblasti, ki je uzakonila 10-letne težnje in pravice kolonov. Istotako so manifestirali svoje veselje nad agrarno reformo prebivalci krajev Sermin, Bertoki, Santoma in Strunjan, kjer bivajo skoraj sami koloni, ki bodo odslej obdelovali svojo lastno zemljo in ne bodo več garali za graščake.

Še o zločinih pri Preserju

A. Kovač iz Val D'Or-a je prejel zelo zanimivo pismo od svoje sestre Angele iz starega kraja. Vsebinsko bo gotovo zanimala rojake. Glasi se:

Moji preljubi brat!

Po končani vojni sem ti že dvakrat pisala. Takrat sem pisala kratko, najvažnejšo. Danes bom pisala obširnejše.

Dosti časa je minilo od kar smo si mogli pisati. Sedaj pa so zasijali zopet lepši dnevi, ko se moremo pomeniti odkrito in svobodno. Kako smo prebili te težke čase tu doma? — Voja je zatekla starše, Ivana, Ivanko in Julko doma. Francko pri svoji družini. Mene z družino v Dobropoljah in Toneta v vojski. Ranjen je bil v nogo in zajet od Madžarov. Posrečilo se mu je po 14. dneh ujetništva pobegniti. Šel je peš iz Subotice do Zagreba. Na to z vlakom do doma, kamor je prišel v maju 1941. Vsi smo bili srečni da se je vrnil.

Prvo leto italijanske okupacije je še šlo, čeprav smo imeli nič koliko preiskav doma — tja do Božiča. Potem so se začele aretacije na veliko. 7-1-1942 zvečer so prišli po noči, po Toneta in še 4 druge, češ, da so organizatorji upora. Vlekli so jih v Ljubljano

v sodnijske zapore. Do njih ni mogel nihče. Ko so jih izpustili, so zagrozili Toneta, da odgovorja z glavo za vsako, za nje, nepravdo dejanje. V začetku maja je odšel v gozdove s svojo četo. Na njegovo glavo so razpisali 10.000 dinarjev nagrade. Koncem maja so pobili Lahit nekaj moških v Kamniku. Drugi so odšli v gozdove in se potem vrnili. Takrat nekako so šli tudi Preserci gori in se tudi potem vrnili. Naši so ostali razen mame in Ivanke. Ivan in Julka sta se pridružila borcem. Oče je ostal še kakšen mesec pri njih, potem ni mogel več. Bil je prestar. Ob italijanski ofenzivi 16. 7. 42 so pridili Lahit k nam. Nagnali mamu in Ivanko iz hiše. Prinesli slame in zažgali. Enako ono poslopje kjer je bila konjska štala. Komaj so rešili konje. Živina je bila k sreči na paši. Kar niso zažgali so pokradli. Tako, da jim je ostalo golo življenje in cunjé na njih. Pa kaj to, najhujše je bilo to ker nismo mogli dati jesti našim dragim, ki so stradali po gozdovih, preganjani povsod. Nas so pa tudi zaničevali in psovali s psi in volkovi. Svak Jože je bil eno leto v internaciji na Rabu. Moj mož v zaporu in na prisilnem delu. Kako srečni smo bili. Kadar smo se mogli sntiti z našimi dragimi. Radi tujca bi že šlo kako, da ni bilo domačih izdajalcev. Ti so bili grozni. Julka in Ivan sta od početka prihajala včasih domov. Seveda na skrivaj, ponoči v visokem snegu. Tone je prišel samo enkrat. Kot psom, so jim morali nositi mama in Ivana hrane v kozolec pa v Knečko in na njivo dokler ni bilo snega. Ko je bil sneg je bilo hujše, ker so ostale sledi. Pa kaj še vse to. Da bi ostali živi ti naši dragi, pa jim ni bilo dano. Tone je že 24. feb. 1943. padel. Bil je dober ali drzen vojak. Nam je bilo jako hudo, ko smo zvedeli. Ob nemški ofenzivi, oktobra in novembra 1943 je bil Ivan na terenu v Kninu, Julka pa v Ribnici. En teden predno je padla, sva bili skupaj. Bila je politični komisar v prvi udarni brigadi "Tomšičevi". Med Vel. Laščami in Dobropoljem je bila izdana po domačinih. Nemci so jo obkolili in je junako padla z vso svojo četo, 3. nov. 1943. Ivan je bil do svoje smrti na terenu pomožni intendant. Z njim so bili: Iz Kamnika: Gorski mežnar. Jožkov Jože, Rjavčkov Andreje in Mravljeto iz Preserje. Domobranci so jih strašno preganjali. Usodnega jutra 2. 11. 1944. je bil Ivan sam v logarju. Logar so izdali domačini iz

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-82

U. T. 50-4542

VILLA DEVOTO

CARPINTERIA MECANICA DE ANTONIO GREGORIC

MURGUINDO 1365
U. T. 68-0015

ESPECIALIDAD

OBLETNICA SMRTI VODITELJA

VIPAVSKIH BORCEV —

JANKOTA PREMURU

Rodil se je v Št. Vidu pri Vipavi kot sin ugledne Premrutove družine. Njegovo pravo ime je Janez, a poznan je pod imenom Janko iz otroških let.

Padel je hrabri borec 24. februarja 1945 v Črnem Vrhu. Dal je svoje mlado življenje in prelil kri, ki v nebo vpije, v borbi za naš narod. Ravno čez leto dni so ga prepeljali v rojstno vas kjer je bil slovesno pokopan ob navzočnosti velike množice ljudi, ki so prihitali od vseh krajev.

Ob drugi obletnici njegove smrti se ga Vipavci in posebno mi njegovi sovaščani iz Št. Vida z boleščjo in spoštovanjem spominjamo.

Jaz, ki te vrstice pišem sem prišla v Argentino 38. leta. Poznala sem Jankota kot otroka in do časa ko se je razvijal v zaloga in zavednega mladeniča.

Počivaj v miru dragi Janko
branitelj naroda si bil
ostal junak boš nepozabljen
si umri a boš večno živ!
Slava Tebi in vsem
padlim Slovincem!

Pavla Premru poročena Bilardo.

Gornje Brezovica. Domobranci so ga obkolili in obsipali z granatami. Ranjenega so ujeli in ga privlekli v zasmeh na Sp. Brezovico k Marejcu. Potem so ga gnali skozi domačo vas. Ko je tekla mama k njemu so jo nagnali proč. Šla je za njim v Podpeč, kjer je bila vojna postojanka, s komandantom Anžicovim Poldetom z Jezera. Za mamu so prišli še ata, Francka in Ivanka. Tam so zasmehovali vseh pet, Ivana so nato odpravljali proti Not. Goricam. Drugi dan so ga na zverinski način umorili na Logu in ga zagrebli na neko njivo. Spomladi ga je gospodar njive izoral. Ivanka ga je šla pogledati in ga je spoznala. Pokopali so ga na Brezovico.

Povem ti še to: V partizanih so bili iz Preserja, naši trije, Teglov Jože in Mravljeto Rado. Pri domobranci pa vsi drugi moški. Naši doma so strašno trpeli pred domobranci. Pobirali so jim sproti ves živež in vsak kos obleke. Hodili so jih zmerjat s partizanskimi psi. Pokrali so jim vso živino in prosiče kar niso pobile granate iz Barovnice.

Težke čase smo preživeli. Za one tri nam je pa jako hudo. Letos septembra smo pripeljali vse tri domov. Julka je ležala v skupnem grobu z 11. moškimi. Bila je še dobro ohranjena, da sta jo moj mož in Ivanka takoj spoznala. Še isti dan so šli po Toneta. Za njegov grob so vedeli domačini. Za Ivana so pa itak vedeli vsi. Ob velikanski udeležbi smo jih pokopali z vojaškimi častmi. Mamo so najbolj potolaženi, da imamo vsaj mrve doma. Zaradi mame in očeta pa tudi ti pridi domov. Verjemi mi, da si ti edina uteha atu in mami. Če tebe ne bo nazaj ne vem če bosta še kaj dolgo živela. Ne straši se, da bi tu ne mogli živeti. Živi se, samo, da veš, da dihaš svobodno, da ti nikdo ne streže po življenju in, da lahko delaš v miru svoje delo.

Pisala sem ti vse kot je v resnici. Zato ne veruj če bi ti kdo kaj drugače pisal. Piši tudi ti še kaj in povej odločno kako misliš glede doma. To te predvsem mama prosijo.

Vso Tvojo družino lepo pozdravljamo vsi štirje.

Poljublja Te Tvoja Angela.

FABRICA DE MUEBLES ARTISTICOS

LA MAYOR EN SUD AMERICA EN SU GENERO

PROVENZAL — COLONIAL — RUSTICO

F A D E M A R

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 100.000.-

VALENTIN VIRASORO 1865 — U. T. 54-6656 — BUENOS AIRES

GRČIJA V BORBI ZA SVOBODO IN DEMOKRACIJO

V zgodovini težko najdemo primer, da bi kakšen narod po tolikšnih borbah in naporih, po tolikšnih žrtvah, po zmagi nad sovražnikom doživel tako veliko tragedijo, kakor se je to zgodilo z grškim narodom. In to tragično usodo je vsilil grškemu narodu njegov včerajšnji zaveznik. Tako se je zgodilo, da je izmed vseh balkanskih držav edino Grčija izšla iz te vojne brez notranje demokracije, brez svobode v notranjem razvoju.

Ze samo to dejstvo mora neizogibno povzročiti poslabšanje položaja v Grčiji. Vsi politiki, ki mislijo, da Grčija kot reakcionarna država lahko obstaja brez globokih notranjih pretresov — se kruto motijo. Nemogoče je, da bi grški narod mirno in suženjsko gledal čez meje demokracij v razcvetu, demokracij, ki mu nudijo bratsko roko v borbi za mir in neodvisnost, ter da bi hkrati pri njem vladal reakcionarni režim, ki hoče skriti svoje slabosti in

svoj očitno neljudski značaj z izzivanjem vseh sosednih držav. To ni mogoče že zaradi tega, ker režim reakcije v Grčiji ni posledica kakšnih notranjih grških sil, ampak predvsem tuje intervencije in zasedbe. Razvoj je bil takšen, da se je grško ljudstvo že od začetka zavedalo, češ, tujci niso prišli kot osvoboditelji, ampak kot okupatorji, da so si krčili pot z razbijanjem demokratske ljudske organizacije ob bobnenju topov, bučanju letal in ob pečarilih zažganih hiš.

Kakšen ugled pa morajo imeti potem takem grški vladajoči krogi pa tudi grški kralj, ki je prispel pod senco tujih bajonotov, celo brez konvencionalne aureole ter sijaja ob žalostnem vonju požganih vasi, sežganih trupel in spričo strašnih prizorov ustreljenih in obešenih ljudi? Borba, ki jo zdaj vodi grško ljudstvo je zgovoren dokaz, da je spregledalo vso kruto anglo-ameriško-ksitoško komedijo s tem plebiscitom. In zdaj lahko streljajo na grško ljudstvo, zdaj lahko divjajo in na vse mogoče načine izlivajo svoj zverski bes nad njim — toda njegove zavednosti in spoznanja, da se vse to dogaja kljub njegovi jasno izraženi volji to ne more več uničiti.

Tako se je zgodilo, da je Grčija ostala začasno edino žarišče reakcije in vojne provokacije na Balkanu. Grški vladajoči krogi si na vse načine vnejo prizadevanje, da izpolnijo to dolžnost, ki jim jo je naložila zgodovina. Simbol so vsega, kar je bilo slabega in negativnega na Balkanu. Sajajo o razkosanju posameznih držav na Balkanu in o izzivanju vojnih spopadov. Napačno bi bilo misliti, da je akcija grških oblastnikov proti Albaniji le njihovo dejanje. Napačno bi bilo misliti, da je njihova akcija proti novi Bulgariji le njihovo dejanje. Vse to je dirigirano iz tujine. Grški reakciji so nadalje potrebne te stvari tudi zaradi propagandnih namenov. Toda ne gre samo za akcije, ki so naročene iz tujine in ne le za propagando. Za aktivnostjo grških reakcionarnih krogov se skrivajo kdor ve še kakšni provokatorski imperialistični nameni. Ti reakcionarni krogi so za vse to še posebno odgovorni pred svojim narodom, kakor tudi pred balkanskimi narodi. V nobenem primeru ne morejo opravičiti sramotne vazalne vloge, ki jo igrajo v odnosu do sosednih držav. Ne morejo opravičiti sramotne kvisljnske vloge, ki jo igrajo v odnosu do svojega lastnega naroda — pa čeprav bi ne bili glavni krivci trpljenja grškega ljudstva in izzivanja nemirov na Balkanu.

Kaj so bili razlogi za akcijo Angležev v Grčiji? Navadno se angleški državniki opravičevali to z dvema razlogoma: 1. da se odpravi anarhija; 2. da se zavarujejo angleške pomorske

poti. Toda oba ta razloga sta povsem lažna. Prvi razlog je povsem za lase privlečen in uporabljajo ga že 150 let vselej, ko dušijo kakšno napredno gibanje. Nadalje so si pa angleški krogi tudi v Grčiji prilastili monopol, da tolmačijo kaj je anarhija in kaj ni in se ravna po tem. Kar se tiče drugega razloga, je lažen zaradi tega, ker angleškim komunikacijam ni grozila nobena nevarnost, ker o teh komunikacijah ni (z izjemo premagane Italije) nobene napadalne drčave in najmanj bi to lahko bila majhna Grčija. Očitno je, da je razlog za angleško intervencijo povsem drug in da ga ni treba iskati v "nevarnosti" za angleške poti, ki bi naj grozila od antiimperialističnih in miroljubnih držav, ampak v imperialističnih načrtih same Anglije, ki se še ni sprijaznila z zmago demokracije v balkanskih in vzhodnih evropskih državah. Dejanski razlog angleške intervencije je v agresivnih angleških načrtih (v prisvojitvi strateških oporišč in interesnih sfer) — Angleži so se odločili, da zadržijo grško demokracijo prav zaradi tega, ker se je identificirala z nacionalno neodvisnostjo Grčije, ker je obstoj vazalne Grčije, kakršna je potrebna Angležem, nezdržljiv z demokracijo novega tipa, kakršno si želi in za kakršno se je borilo in se bori grško ljudstvo.

To so torej pravi razlogi angleške intervencije v Grčiji.

Toda na intervencijo Anglije v Grčiji ne smemo gledati kot na navadno intervencijo proti neki polkolonialni deželi, čeprav so pobude in osnove za to intervencijo istovetne s kolonialnim zavojevanjem. Pred očmi moramo namreč imeti, da se angleška intervencija v Grčiji dogaja v drugačnih splošnih zgodovinskih razmerah in v drugačnih konkretnih razmerah, kakor se je to dogajalo pri prejšnjih kolonialnih pohodih ali pri kolonialnih pohodih sploh.

1. Grčija je narod z visoko razvito kulturo, državnostjo, narodnostno zavednostjo in v nji ni mogoče niti začasno sestaviti kakršne koli stabilne vlade, ki bi hkrati lahko vsaj nekoliko zastopala neodvisne drčave. Takšna vlada pa ni mogoča, dokler se v Grčiji angleške čete, dokler se Grčija naslanja na Bevinovo demokracijo, odnosno — na angleške bajonete. V Evropi se ni Nemcem nikdar posrečilo, da bi sestavili takšno vlado. Ni izglede, da bi se to posrečilo prav Angležem, zokaj težko si je misliti, da bi bil kateri koli evropski narod spričo

takšnih mednarodnih razmer, ob takšnem bohotnem razvoju demokratičnih gibanj v Evropi tako slep in gluha, da bi ne sprevidel svojega v bistvu polkolonialnega položaja.

2. Grški narod si je pridobil ogromne izkušnje v vojni proti državam osi. V tej vojni se je utrdila njegova zavednost in v nji je spoznal tudi ves "dobrobit" imperializma ter tuje oblasti, spoznal, kdo so njegovi domači sovražniki in izdajalci. Nemogoče je, da bi temu narodu odnoso najnaprednejšemu delu tega naroda ne bilo jasno, da gre dejansko za izgubo njegove neodvisnosti, za uničenje njegove demokracije.

3. Močna sosedna demokratična gibanja mlade demokratične države, obstoj in aktivna vloga ZSSR v mednarodnih odnosih — vse to mora vplivati na okrepitev zavednosti grškega naroda. Grški narod ve, da so onkraj meje njegovi prijatelji in, kar je najpomembnejše, v Grčiji so sile, ki na to ozorjajo grški narod.

Potem takem se lahko na podlagi vsega tega ugotovi: grški narod ni najmanj odgovoren za politiko svojih oblastnikov, za provokacije in spletke, za imperialistična početja in podtikanja proti demokratičnim sosednim narodom; borba grškega ljudstva prati vazalnemu režimu in tujim

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH
Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía
Atiendend: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono
Defensa 1155 U. T. 34-5319

Dr. Hinko Halpern
Especialista notranjih bolezni
Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martín 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

FARMACIA "SOLER"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Reinaldo Wasserman
MEDICO
Nazca 2381 U. T. 50-2845

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Zobozdravnika
Bra. Samoilović
Dr. Feliks Falicov
Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

Corporación Médica "SUIPACHA"
ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI
Directores:
Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán y Dr. L. V. De La Puente
Sprejem: od 9 — 12; pop. od 15 — 20.
Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.
Govori se Slovenski

Dr. A. Kirschbaum
Dr. María Kirschbaum
DENTISTAS
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

INDUSTRIJA PAPIRJA
WIDER
Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

GOSTILNA "PAN DE AZUCAR"
Zbirališče letoviščarjev
Lastnik:
JOŽEF BAJZER
COSQUIN - F.C.C.N.A.
calle Córdoba 142

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE
Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)
SAN LORENZO 937 Rosario

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v **HOTELU "PACIFICO"**
Anton Bojanovič
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

JOYERIA "IGUAZU" de JUAN KOSLOVIČ
Alhajas - Relojes - Brillantes
CREDITOS A SOLA FIRMA
Cangallo 1705, piso I U. T. 38-2164

HERRERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC
Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Stavbinska Kovača
G. ŠTAVAR & K. KALUŽA
Laprida 2443 Florida, FCCA

RESTAVRACIJA in BAR,
Peter Benčić
Lastnik.
INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

Za načrte, betonske preračune in Firmo obrnite se do tehničnega **KONSTRUKTORJA**
Franca Klanjšek
HABANA 4321 vogal SANABRIA

F. HRADILAK
★
FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiro 5276 - U. T. 50 - 6990

TRGOVINA JESTVIN "JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"
Močnik Ivan
SARACHAGA 4800
U. T. 67-6983

Ferdinand Cotič
Trgovina z železino
Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

zavojevalcem je povsem pravična borba. Zato spremljajo balkanski narodi, kakor vse napredno človeštvo s simpatijami sedanjo borbo grškega ljudstva proti monarhofašističnemu režimu in tuji intervenciji ter okupaciji.

Iz vsega tega izhaja, da se vsi tisti angleški in drugi politiki kruto motijo, ki pričakujejo, da je mogoče s takšnimi in drugačnimi spletkami, ali s kakršnimi koli ukrepi preslepiti Grke in zadušiti njihovo borbo.

Ni naključje, da je grško ljudstvo prav zdaj, ko je postalo očitno, da mu hočejo vsiliti monarhofašistični režim, še odločneje nastopilo v obrambo svojih pravic in neodvisnosti. Angleški politiki in generalji, ki vodijo grške zadeve, so že doživeli mnoge neprijetnosti. Pričakovali so, da se bodo razmere po plebiscitu v Grčiji začele razvijati, kakor si želijo, v smeri "pomiritve", to se pravi, v smeri ubogljivosti grškega ljudstva. Upali so, da bo prihod kralja prav tako vplival v tej smeri. Toda zgodilo se je nasprotno, to se pravi, prišlo je do okrepite ljudske borbe; to so bile kapljice, ki so povzročile, da je čaša ogorčenja prekipevala.

Mogoče je, da so ti tuji politiki tudi z namenom izzivali spopade v Grčiji; verjetno so hoteli v nji zanetiti državljansko vojno, da bi upravičili svoje vnašanje ter bi definitivno utrdili ubogljiv režim. Toda tudi ta njihova politika bo zaman. Doživijo lahko grenka razočaranja. Prehod iz ponorejenega plebiscita je vodil v borbe z orožjem, ki se čedalje bolj širijo. Vlade čete so doslej doživle popoln neuspeh. Vlada je razglašala že več operacij kot zadnje ter definitivne. Ni izključeno, da se bo gibanje oboroženega odpora še bolj razvilo. Vse kaže, da bo tako. Uničenje demokratov in narodne svobode Grkov, kar so nameravali reaktionarji iz Grčije in tujine doseči s pomočjo raznih fašističnih tolpe, se spreminja v nekaj povsem nasprotnega: v aktivno oboroženo borbo grške demokracije, grškega ljudstva — za demokracijo in neodvisnost.

Angleži so tam že skoraj dve leti in niso nič dosegli. Ni izgledov zdaj, da bi mogli imeti tudi v prihodnje več uspehov. Njihova politika se ni nujmanj spremenila, da bi lahko računali s prijateljstvom grškega naroda. Računajo lahko le, kakor tudi njihovi vazali v Grčiji, z najsurovejšo silo in, kar bodo z njo pridobili, to bodo tudi

imeli. Grški režim se čedalje bolj razvija v odkrito teroristično diktaturo. Toda dogajalo se je, kar se pogosto zgodi, da je nasilje začasno ter da se kruto maščuje nad tistimi, ki ga uporabljajo, ko se mu postavi nasproti

zaveden in organiziran narod. Kaže, da sedanji voditelji angleške, odnosno grške politike premalo upoštevajo te zgodovinske izkušnje, ki jih je polna prav zadnja vojna.

("Trideset dana")

Z Vseslovanskega kongresa v Beogradu

Kakor je znano našim čitateljem je ruska pravoslavna Cerkev ločena od države odkar je v Rusiji zavlada socialističen sovjetski režim. Pod prejšnjim carskim režimom je ruska pravoslavna Cerkev bila v rokah despotičnega carizma in je kot taka bila orožje v rokah protiljudskih vladajočih krogov. Odkar pa je ruska pravoslavna Cerkev postala neodvisna, to je ločena od države, in se ne bavi več s politiko in posveča vse svoje delovanje izključno resničnim verskim ciljem, je mnogo pridobila na ugledu. Njeni vrhovni voditelji so spoznali, da je največja in najsvetejša dolžnost podpirati narod in biti vedno na strani ljudstva in to še posebno ko se nahaja v sitki in potrebi. To je ruska pravoslavna Cerkev tudi z dejanji dokazala v zadnji domovinski vojni proti nacifašističnemu napadalcu.

Prinašamo govor, ki ga je imel predstavnik ruske pravoslavne Cerkve na Vse slovanskem kongresu v Beogradu v decembru lanskega leta:

GOVOR METROPOLITA NIKOLAJA

"Pooblaščen sem, da izročim v ime ruske pravoslavne cerkve in njenega starešine, presvitlega patriarha Moskve in vse Rusije Alekseja, iskrene in prisrčne pozdrave Slovanskemu kongresu. Želim uspeha in blagoslavljam bližnje delo, ki ima namen utrjevati vezi, enotnost vseh Slovanov, njihovo bratstvo in prijateljstvo.

Ruska pravoslavna cerkev je sodelovala v svoji skoro tisočletni zgodovini s svojim narodom. Ta enotnost se je posebno pokazala v onih razdobjih zgodovine ruske države, ki so bila težka za narod. V takih trenutkih cerkev ni varčevala niti z življenji svojih ljudi, niti s sredstvi in dajala je vse mogoče žrtve za rešitev domovine pred sovražnikom in drugimi nesrečami za dobro ljudstva in za mir. Vsakemu, ki pozna zgodovino Rusije, je to znano. Ruska cerkev je srečna, ker ima to preteklost, ker pomeni slučiti svojemu narodu in domovini vrhunec sreče.

Ruska pravoslavna cerkev se je pridružila v dneh minule velike domovinske vojne pred očmi vsega človeštva in vseh slovanskih narodov že prvega dne svetemu in obče ljudskemu rodoljubnemu poletu svoje domovine.

Z vsakodneвно toplo molitvijo je blagoslavljal orožje borcev za zmagao. Poslanice njenih presvitlih patriarhov Alekseja in pokojnega Sergeja so z navdušenjem pozivale vernike, da naponejo vse fizične in duhovne sile za uničenje sovražnika in rešitev vsega človeštva pred fašistično strahoto. Ruska cerkev je zbirala med verniki denarne prispevke za potrebe fronte. Iz nabranih sredstev je organizirala tankovsko kolono, ki se je proslavila v bojih na drugi beloruski fronti. S pomočjo posameznih verskih občin in duhovnikov so zaradili letala. Od prvega dne vojne je živela ruska pravoslavna cerkev v neomajni veri v zmago, katero je propagirala v svojih proglaših vernikom. Ponosna je, ker je prispevala k temu splošno-ruskemu in splošno-človečanskemu delu zmage nad fašističnimi ljudožrci vse, kar je bilo v njeni moči.

Teh občutkov pa ni imela samo v dneh vojne, ampak jih ima tudi danes trdno v svojem srcu.

Veliko zadovoljstvo za rusko pravoslavno cerkev in ves ruski narod je predstavljala v dneh vojne enotnost slovanskih narodov proti mračnjaškim silam, ki so navalile na miroljubne narode. Hrabri in svobodoljubni verniki — bratje Jugoslovani in njihov vrhovni pastir presvitli patriarh Gavriilo, ki je trpel pod sovražnikom, in kateremu daje ruska cerkev na tem kongresu čast in priznanje za njegovo trpljenje v boju proti fašizmu, pravoslavni bratje Bolgari, verni bolgarski narod, ki so ga prevarali v začetku vojne njegovi voditelji, oni, ki so govorili te dni z besedami eksarha, blaženega metropolita Štefana, o svojem odkritem sovraštvu proti nemškemu nasilnikom in njihovi ideologiji, junaški bratje Čehi in Slovaki, ki so darovali na oltar splošne stvari kri svetnika in mučenika škofa Gorazda, kateremu so vzeli življenje hitlerjevski barbari, blagorodni bratje Poljaki in Slovani, ki so raztreseni v ameriških deželah — vsi ti so imeli iste občutke, vsi so delovali z istim poletom in naperi, da bi osvobodili svet od fašističnega suženjstva. To je ganljiva stvar — to je naša sveta zgodovinska vseslovanska enotnost!

K utrjevanju te dragocene enotnosti za dobro vseh Slovanov je pozival pravoslavni Slovan leta 1943 presvitli patriarh Sergej, kateremu ohranimo setel spomin. O njem sem govoril tudi jaz na Vseslovanskem zborovanju leta 1943 in v svojem proglasu, ki sem ga poslal bratom Slovanom in ki je bil objavljen koncem istega leta.

Naj živi in se utrjuje ta enotnost, ki naj bo večna in nerazrušljiva! Blagoslovlieno naj bo od vseh cerkva slovanskih dežel poročstvo miru v vsem svetu, to je goreča želja ruske pravoslavne cerkve.

V mislih objema ruska pravoslavna cerkev z vso ljubeznijo vse brate Slovanov, ki so se sestali na Slovanskem kongresu, in oči ljubezen do vseh bratkih slovanskih narodov in svetega dela enotnosti vseh Slovanov."

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

PRVO SLOVANSKO POGREBNO PODJETJE

Peter Sanchuk

Av. San Martín 5468-. U. T. 50-8539

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

MATERIALES para CONSTRUCCION

MIGUEL M. BRUNO

Juan A. García 3675 U. T. 67-9380
Buenos Aires

KAJ JE SNOV

URAN 235

Prvi atomski eksploziv

Vzemimo na primer kos urana, ki ga pridobivajo kemiki iz rude. Na zunan izgleda kot kos železa; in vendar vemo, da se vršijo v tej masi majhne eksplozije, ki se same po sebi vedno ponavljajo. Seveda niso te eksplozije prav nič nevarne, ker se vrše same po sebi tako počasi, da bi poteklo približno 4.4 milijard let, preden bi eksplodirala vsaj polovica atomov v tem kosu.

Leta 1938, 43 let potem, ko so odkrili naravno radioaktivnost urana, so fiziki odkrili še druge vrste eksplozije, in sicer na ta način, da so bombardirali uran z majhnimi neelektriziranimi telesci, ki so jih imenovali neutrone.

Kaj se zgodi v takem kosu urana? Z dolgotrajnim opazovanjem in natančnim merjenjem so prišli do zaključkov, da niso bili rezultati takega bombardiranja vedno enaki, ampak da so se razlikovali, in sicer ne bil rezultat drugačen, če je bombardiranje zadelo različne vrste neutronov.

Prav za prav kos urana sestoji iz dveh uranov: urana 235 in 238, ki sta spojena vedno v enakem razmerju in se razlikujeta samo v številu neutronov v njihnih središčih.

Pa si oglejmo najprej uran 235! Središče tega urana eksplodira v trenutku, ko ga zadene neutron. Pri tem se središče razdeli na dva dela, približno enaka, ki zletita z veliko brzino. Federic Joliot Curie je leta 1939 odkril, da pride lahko do eksplozije dveh ali treh neutronov naenkrat, ki lahko zadenejo najbližja središča in povzročijo na ta način zlom. Fiziki imenujejo to "povzročena reakcija".

Na ta način bi lahko v kratkem času eksplodirala vsa središča urana 235 in povzročila ogromno energijo. En kilogram urana 235 proizvede toliko energije, kolikor 8000 ton premoga. Učinek bi bil še večji, če bi lahko ločili uran 235 od urana 238.

Sicer imata oba enake fizične lastnosti, bi bila možna njuna ločitev, vendar bi to postopek zahteval mnogo časa in denarja. Da bi pridobili na primer samo en miligram urana 235 bi potrebovali milijon kilogramov ura.

Amerikanci so rabili več kot pet let, da so nabrali nekaj sto gramov urana 235, s katerim so potem izdelali prvo atomsko bombo.

KROJAČNICA

Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

RESTAURACIJA

"PRIŠKODNIKU"

Kroglišče in Kegljšče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

HOTEL — BAR

"EL INTERNACIONAL"

Udobnost za letoviščarje* in družine. — Izborna hrana. —

AVGUST JERKIČ

lastnik

COSQUIN - Prov. Córdoba

Bs. Aires 954 - U. T. 73

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

Restavracija

A. BENULIČ & KUSERIČ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

Sporočam cenjeni klienteli, da se nahaja moja radiotehnična delavnica sedaj v ul. Cespedes 3783, vogal Avenida Forest (tri cuadre od prejšnjega bivališča). Začasni telefon 54-6864.

Jakob Krebelj.

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

RAZPRAVA PROTI SKUPINI NARODNIH IZDAJALCEV IN VOJNIH ZLOČINCEV

(Nadaljevanje)

Izvršeni vojni zločini

Prvi belogardistični oboroženi oddelek tkzv. "Stajerski bataljon" je pod vodstvom bivšega jugoslovanskega oficirja Kranjca Milana spomladi 1942. ubil zajetega partizana Severja, kmalu nato ustrelil in razmesaril pri Sevnici simpatizerja osvobodilnega pokreta Pateta Franca iz Rodin pri Trebnju in neposredno zatem Regulja Mirka in Žana Jožeta iz Mirne, večje število oseb pa po nalogu Kranjca in Debeljaka Janka pobil v Št. Joštu in Stopičah.

Dne 30. XII. 1942 so belogardisti iz postojank Mokronog in Trebnje skupno z Italijani 98. bataljona divizije "ISONZO" iz Trebnjega na svojem pohodu iz Mokronoga v Trebnje izropali vas Debonec in požgali 46 poslopj.

fonsko žico, nakar jim je zločinec Frakelj napravil govor, v katerem je povedal, da so Rupnikova vojska in da se bori v imenu Kristusa, da bodo uničili vse partizane in njihove pristaše do zadnjega moža ter da bodo tudi ti aretiranci v imenu Kristusovem ustreljeni. Zaključil je z besedami: "Zmagali bomo v imenu Kristusovem, tako nam bog pomagaj." Tako zvezane žrtve so odpeljali na grad Lisičje pri Škofljici, kjer sta jih v posebn. sobi dva duhovnika v duhovniškem oblačilu zasliševala in hotela od njih zvedeti še nadaljnje podatke o pristaših osvobodilnega gibanja. V bližini gradu so jih pokosili z mitraljezi, Kunaše Angeli pa se je ranjeni posrečilo zbežati.

V noči 16. maja 1944 so domobranski zločinci iz Velikih Lašč, v vasi Sto-

piti. Tudi ostale žrtve so bile zverinsko iznakažene. Mučili so jih s pretepanjem in ognjem in vse pobili brez strele, bodisi s puškinimi kopiti ali pa jih zaklali, kot: Pirea Franca, Peharinja Albina, Rusa Franca, Smerker Marijo, Pire Vero, Roje Tilko in nje-no hčerko, Hotka Alojzija, Hotko Amalijo, Hotko Ljubo, Hotko Meliko, Hotko Sonjo, Kelšina Staneta, Jerše Drago, Avbelj Marijo in druge.

"Gorenjski domobranci" so skupno z SS-ovci dne 25. avgusta 1944 na svojem pohodu na Pokljuko proti Kleli v pastirski koči pobili pastirja Beznika Stanka in Jansa Jožeta, pastirja Freliha Jakoba, na katerega so naščuvali policijskega psa, pa so ranjenega peljali v mučilnico v Begunje.

Tako zvana "PP" policija je v Ljubljani izvršila med nešteti tudi sledeče zločine: Dne 24. maja 1944 so agenti "PP" odvedli v policijske zapore inž. Kotluška Ivana, kjer so ga naslednjo noč pri zaslišanju tako mučili, da je pri tem mučenju podlegel poškodbam. Dne 6. januarja 1945 je "PP" aretirala dr. Graselija Andreja in ga v zaporu tako mučila, da se je upravnik Hacin zbal prevelikega škan-dala in ga je odstranil na ta način, da so ga pod pretezo pobega na poti k zaslišanju ustrelili črnoroški Hlebec, Rechberger in Ahčin iz tkzv. "specialnega voda".

Torišče skupnih zločinov domobran-cev in politične policije pa so bili zlasti bregovi Ljubljaniče in Save ter krvava mučilnica Sv. Urh nad Dobru-

njami. Dne 1. decembra 1943 so domobranci pod vodstvom Brlota Viktorja ob Ljubljani pri Zalogu ustrelili in vrgli v Ljubljaničo sledeče žrtve: Krašnja Zvonka, Pečana Franca in njegovega sina Franca, Škrabarja Franca, Vidmarja Ivana, dočim se je posrečilo pobegniti Jevcu Francu, ki pa je bil kasneje neznano kje umorjen.

Na stotine zavednih Slovencev pa so domobranci in agenti "PP" pomorili pri cerkvi Sv. Urha nad Dobrunjami, kjer so svoje žrtve najprej zverinsko mučili, nato pa jih zagreblili v bližnje gozdove. Semkaj so svoje žrtve zlasti vodili domobranci iz postojank Srednje tehnične šole, z Rudnika pod vodstvom Brlota Bogdana, Habičevi domobranci iz Orel, nadalje iz postojank Dev. Mar. v Polju in Dobrunj. Do sedaj je bilo ekshumiranih preko 80 žrtev, na katerih so se poznali sledovi nadloveskega mučenja.

Nešteti zločini pa so samo majhen del zločinov, ki so jih širom slovenske zemlje med vso okupacijo nad našim ljudstvom izvrševali sodelavci okupatorja iz "Vaških straž" MVAČ, četnikov in domobranstva.

Obtoženi Rupnik, Rožman, Krek, Vizjak, Hacin in Rösener so z zgoraj navedenimi kaznivimi dejanji izvršili niz zločinov po čl. 3. točka 3. in 4. zakona o kaznivih dejanjih proti ljudstvu in državi. Obtožena Rupnik in Vizjak pa še posebej zločinstva po čl. 3. točki 8 in 9 istega zakona.

Predlagam, naj bodo vsi obtoženci kaznovani v smislu čl. 4 istega zakona v zvezi z Zakonom o vrstah kazni.

General Rupnik in škof Rožman se posvetujejo z nemškim generalom Rösenerjem za skupno borbo proti narodno-osvobodilni vojski.

Četa MVAC iz Grosuplja je dne 11. marca 1943 s pomočjo izdaje izsledila skupino partizanov pri Ponovi vasi v bližini Grosuplja. Dva od skupine zajetih partizanov sta bila takoj ustreljena, ranjenega partizana Štrubeljna Antona pa so peljali do cerkve, kjer mu je nek duhovnik odklonil vsako pomoč. Belogardisti so ranjenca izročili Italijanóm, ki so ga na bližnji njivi ustrelili. Na istem kraju sta bila drugi dan ustreljena še dva partizana, ki sta bila zajeta v tej belogardistični akciji.

Četniki Draže Mihajloviča in majorja Novaka so v poletju 1943 napravili pohod po Dolenjski. Njihove partrole so nosile partizanske kape. Odred, ki so ga vodili kapetan Koprivica Borut, poročnik Strniša Marjan — Pribina in kurat Malovrh Franc, je na tem pohodu pobil večje število oseb na Čatežu, Trebeljnem in Klevevžu, med njimi Pungerčarja iz Trebeljnega.

Dne 27. januarja 1944 je ista likvidatorska skupina "črne roke" iz postojanke Barje pod vodstvom Fraklja Franca obkolila vas Vrbljenje, vdrla v hišo in pobrala Furlana Martina, njegovo sestro Pavlo, Kumše Angelo, Grebene Marijo in njeno sestro Alojzijo, Šrumbel Frančiško — mater osmih otrok, katere mož je umrl v internaciji na Rabu, Lisica Ivano in mater petletnega otroka Podražaj Marijo. V postojanki na Barju so jim priključili še Peršin Pavlo, mater deset mesecev starega otroka, Škrabar Ančko, katere moža so mesec prej isti zločinci pobili v Kozlarjevi hosti, in Grum Mimi, vse tri iz Tomišlja. Zvezali so jih s tele-

pe mirne vaščane prisilili, da so se oblekli in jih odpeljali v postojanko. Med potjo jim je pobegnil 14-letni Ivane Zmago. Domobranci so se vrnili na njegov dom, ubili njegovo sestro Faniko in v postelji ustrelili 54-letno mater, ki je zapustila 11 otrok. Prav tako so divjali po Turjaku in okolici. Pobili so Štipe Antonijo in njeno sestro Mave Alojzijo, ki je pred smrtjo prosila ubijalce, naj vsaj njo puste pri življenju, da bo skrbela za otroke njene že umorjene sestre. Kmalu nato so ti zločinci na Turjaku pobili Možek Angelo, mater šestih otrok, in Logar Angelo, mater dveh otrok, na Pijavi Gorici pa Škrb Marjeto, ki se je malo prej vrnila iz internacije z Raba.

Dne 8. septembra 1944 so domobranci, ki so prišli iz Novega mesta preko Zagradea, ob pol 2 ponoči v vasi Gradene pri Žuženberku napadli pokretno bolnico ŠVIII. divizije. Med napadom je bilo v bolnici kakih 150 bolnikov in ranjencev, 9 težko ranjenih partizanov, med njimi eno tovarišico, so domobranci po predhodnem pretepanju na lieu mesta ustrelili, 10 zajetih partizanov pa odpeljali neznano kam.

Pred samim dokončnim porazom domobrancev in pred begom iz domovine je tkzv. Meničaninov bataljon od februarja do aprila 1945 v Žuženberku pobil in zverinsko razmesaril 31 pristašev osvobodilnega gibanja in drugih civilistov, po večini ženske. Tako so v Stavči vasi pri Žuženberku pobili Lesnik Karolino in njenega devetletnega sina Jurčka, kateremu so pred umorom polomili roke s puškinimi ko-

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos
MOISES GERBIEZ
Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAČ
FRANC ČOHA
Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIO TEHNIK
AVGUST COTIČ
Excelsior 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

ZALOGA VINA
FRANC KURINČIČ
Garay 3910 U. T. 61-5384

SLOVENSKA GOSTILNA
ALEKSIJ TREBŠE
Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRUHA
TROBEC GUSTIN
Dovažam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠČEK
Guevara 525 U. T. 54-0624

BAZAR "DANUBIO"
D. UGLESSICH
Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

ZIDARSKO PODJETJE
JAKOB LISJAK
F. Bauza 2694 U. T. 64-1509

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

CASA "SOULET"
Materiales de construcción
Electricidad - Sanitarios - Maderas
Av. F. Beiró 5682. U. T. 64-3288. Bs. As.

"ALMACEN"
PETER ČUČIČ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Quesería y Fiambriería "LA AMERICA"
de Cuero y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 - U. T. 50 - 8563

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
S. C. MIHELJ
Charcas 3120 U. T. 72-4957

PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE
J. TRUDEN in B. TRAMPUŽ
Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAVEN"
IVAN LEBAN
Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA
IVANČIČ RUDOLF
Añasco 2622

ELEKTRIČNE INSTALACIJE
GILDO KLINEC
Morlote 159 U. T. 59-2295

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNIK
Tinogasta 5206

KROJAČNICA
J. R. BOŽEGLAV
Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

RESTAURANT "LAS ROSAS"
Kroglišče in kegljišče
Cnel. R. Lista 5042 Buenos Aires

FIDEOS FRESCOS
de NATALIO DOMINI
Bazurco 3425 U. T. 50-8913

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIČ
España 558 - J. Ingenieros - F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

MERCADITO "CHISPZO"
MILAN ŠIRCA
Lope de Vega 2746

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

Kazniva dejanja vseh obtožencev dokazuje preiskovalni material in številni dokazi, ki so priloženi obtožnici

V obrazložitvi ugotavlja obtožnica, da so vsa navedena kazniva dejanja podkrepjena z izpovedbami prič, s pismenimi dokazi, s popolnim ali delnim priznanjem obtožencev ter z drugimi dokaznimi sredstvi.

Ko so fašisti 6. aprila 1941 zahrbtno napadli Jugoslavijo in jo razkosali, so po vsej deželi začeli izvajati najstrašnejši teror, s pomočjo kvizlinških klik pa organizirali in ščuvali na bratomorno vojno. Narodi Jugoslavije so tedaj spoznali, da je edini izhod proti temu fašističnim načrtom, da se takoj dvignejo v boj proti okupatorju.

Tudi slovenski narod bi moral po načrtih fašističnih osvajalcev izginiti s svoje zemlje, kar med drugim potrjuje tudi zapoved nacističnih oblastnikov: "Napravite mi deželo zopet nemško!" Pri tem načrtu so se okupatorji naslonili na domačo protiljudsko reakcijo, ki je hotela s pomočjo okupatorja slovenskemu ljudstvu iztrgati iz rok orožje in mu onemogočiti borbo proti okupatorju, da bi po vojni mogla obdržati svojo protiljudsko oblast.

V vodstvu tkzv. bele garde, kot je narodne izdajalce začelo imenovati slovensko ljudstvo, so se prijateljsko znašli najbolj protiljudski elementi iz nekdanjih protinarodnih političnih strank. Zbrali so se ljudje, ki so v stari Jugoslaviji izkoriščali delovno ljudstvo in se že tedaj v strahu pred lastnim ljudstvom povezovali z mednarodnimi fašističnimi klikami, s čemer so Jugoslavijo privedli do zloma. Predstavniki slovenske protiljudske klike pa so sami iskali stike s fašističnimi državami.

Dr. Rudolf Bičanič, univerzitetni profesor v Zagrebu, je kot prič izpovedal: "Leta 1940 je tedanji minister prosvete dr. Korošec potoval v Slovaško. Po njegovem povratku iz Slovaške ga je nemški tisk prenehal napadati. Poleg tega je dr. Korošec kot prosvetni minister začel uvajati rasiščne zakone, nemški in italijanski jezik pa se je začel v šolah predavati v znatno večjem obsegu kot prej. Dr. Korošec je po svojem povratku iz Slovaške začel izvajati pro-nemško politiko v Jugoslaviji. V beograjskih političnih krogih se je tedaj govorilo, da je dr. Korošec s posredovanjem slovaškega ministra monsignora Tise sklenil na Dunaju nek sporazum, po katerem naj bi Slovenija postala nemški protektorat po vzoru Slovaške."

Ta protiljudska klika si je v nadaljevanju te politike že pred 6. aprilom 1941 napravila načrt in razdelila vloge za čas okupacije. Tako je na sestanku teden dni pred zločinskim napadom na Jugoslavijo izvršni odbor SLS odločil, da urednika "Slovenca" dr. Alojzija Kuharja pošlje v London, narodnega poslanca JRZ in ravnatelja Zadruga zvezz monsignora Franca Gabrovška v Združene države Amerike, dr. Franceta Kulovca in obtoženega Miho Kreka pa v vsako vladu, ki bi se osnovala v Beogradu in pobegnula v inozemstvo. Ostali del vrha te stranke pa naj se poveže s protiljudskimi voditelji ostalih strank pod vodstvom dr. Marka Natlačena, ki naj počaka okupatorja doma in z njim sodeluje. — Na ta način je tist del oblastnikov, ki si je doma hotel obdržati svoje pozicije, kolaboriral v vseh oblikah z okupa-

torjem in si že v naprej zagotovili vsa pomoč onih, ki so po sklepu tega sestanka odšli v inozemstvo.

Tako so predstavniki ene in iste stranke po njenem nalogu doma od prvega dne sodelovali z okupatorji, v inozemstvu pa se navidezno po obtoženem Kreku vključili v protihitlerjevski blok, da si s tako politiko zagotovijo svojo oblast ob kakršnem koli izidu vojne. Ti elementi so v spoznanju, da osvobodilna borba slovenskega naroda proti okupatorju ustvarja istočasno resnične pogoje za ljudsko demokracijo, ki bi njim onemogočila nadaljnje izkoriščanje slovenskega ljudstva, hoteli osvobodilno borbo za tretji, češ da za njo še ni nastopil ugodni trenutek. Kasneje pa, ko je borba zajela najširše ljudske množice, so jo hoteli prikazati kot "borbo proti veri", izrabljajoč pri tem verska čustva.

Z napadom fašističnih tolpa na jugoslovansko ozemlje je ta protiljudska klika začela izvajati svoje sklepe. Obtoženi Krek je po sklepih eksekutive SLS stopil v Simovičevo vladu in z njo pobegnil v inozemstvo. Natlačen je osebno z vsemi možnimi sredstvi iskal zvezo z nemškim okupatorjem in se osebno poklonil italijanskemu generalu Romeru, ki je zasedel Ljubljano. Nato je preko grofa Fedrigottija iskal zvezo z nacistično vladu v Berlinu. Z italijanskim dovoljenjem je skupno s profesorjem Gosarjem, bivšim ministrom Pueljem ter poslancem JRZ kaplanom Kranjcem odpotoval v Celje k poveljujočemu nemškemu generalu.

Po prihodu fašističnega funkcionarja Graziolija se je z obtoženim Rožmanom takoj povezal z njim. Obtoženi Rožman je 3. maja 1941 poslal Mussoliniju vdanostno izjavo, v kateri med drugim pravi: "Sprejmite tudi, duce, izraze naše brezpogojne vdanosti in sodelovanja. Hkrati prosim, naj božji blagoslov pride nad vaše delo, na ves italijanski narod ter nad slovensko ljudstvo, ki bo pod okriljem rimskega imperija lahko živelo in se razvijalo." Zaradi hlapčevanja fašističnemu okupatorju je Mussolini obtoženega Rožmana odlikoval z visokim fašističnim odlikovanjem.

Zunanji odraz združevanja različnih izdajalcev na Slovenskem v sodelovanju z okupatorjem proti slovenskemu ljudstvu je bila ustanovitev "Slovenske zaveze", organizirane na pobudo Natlačena konec 1941. leta. V "Slovenski zavezi" so se združili protiljudski elementi bivših političnih strank: Marko Natlačen, Ivan Avsenek, Stare Miloš, inž. Sodja Jožef, Kaplan Kranjec Marko, Smersu Rudolf, dr. Adolf Smajt, Praprotnik Avgust, dr. Marjan Zajc, Žitnik Rudolf, Celestin Jelenc in drugi. Vojaško vodstvo v "Slovenski zavezi" vključenih treh "legij": "slovenske", "sokolske" in "narodne" je imel major Novak, Mihajlovičev odposlanec za Slovenijo. Te "legije", zlasti pa "Slovenska legija", so imele odločilno vlogo pri organiziranju oboroženih formacij domačih izdajalcev. Slovenska zaveza je po svojih najvidnejših predstavnikih pod vodstvom obtoženega Rožmana in Natlačena pričela organizirati izdajalske formacije v okviru "Odbora vaških straž", ki je posloval v škofijskem dvorcu pod vodstvom obtoženega Rožmana.

Slovenski izdajalci so poleg drugih zločinov v najhujšem fašističnem terorju podpirali ta teror tudi z objavljenjem zavednih Slovencev. Notorno je, da so bili prav duhovniki po navodilih

obtoženega Rožmana največji ovađuh, kar je dokazano s številnimi dokumenti. Dne 30. julija 1942 poroča poveljstvo XI. oddelka Faš pod št. L/1036 poveljstvu XI. armadnega zbora med drugim tudi sledeče: "...župnik iz Starega trga preskrbuje sedaj točne podatke... V imenovanem duhovniku sva našla informativni vir prve vrste... Delo čiščenja je šele v začetku in se bo neusmiljeno nadaljevalo v prihodnjih dneh... Drugega dobrega kolaboratorja in obveščevalca sem našel v osebi župnika iz Begunj (Cerknica PP—CO), katerega področje se razteza na Bezuljak, Kozljek, Dobec, Topolj, Selee (Cerknica TP—CQ—TN—Cq, TR—CO, TP—CO). On mi je točno pokazal podpornike komunistov v njegovem okolišu, ki so večji del odsotni, pokazal mi je način, da sem mogel z oddelki iz Cerknice zažgati 12 domačij in aretrirati 16 njihovih sorodnikov, ki sicer po njegovi zagotovitvi niso aktivni člani gibanja — Polkovnik, poveljnik Alberto Seraglia."

Na koncu obrazložitve je zastopnik javnega tožila JA dejal, da bo ta javna razprava širokim ljudskim množicam odgovorila na vprašanje, kdo je odgovoren za trpljenje in žrtve slovenskega naroda v vsem času njegove veličastne borbe za svoj obstoj, svobodo in neodvisnost. Odgovorila bo onim materam in očetom, katerih otroci so

postali žrtve divjanja domačih izdajalcev in okupatorja. Odgovorila bo preživelim borcem, ki so v borbi proti okupatorjem in izdajalskim tolpom prebivali kri za svobodo domovine. Odgovorila bo onim, ki so šli skozi Rab in Gonars, Dachau in Mauthausen, Hacinovo policijo in prisilna dela, sorodnikom postreljenih taleev v Begunjah in gramozni jami. Odgovorila bo onim, ki imajo razrušene domove in uničeno premoženje. Odgovorila bo vsem, kdo so bili izvrševalci in povzročitelji teh zločinov. Med njimi in slovenskim narodom leži danes morje krvi najboljših sinov in hčera naše domovine.

Javna razprava pa bo slovensko ljudstvo tudi opozorila na budnost proti vsakomur, ki bi z lepimi besedami pod krinko, da hoče svojemu narodu dobro, izrabljajoč zaupanje in položaj, nadaljeval z delom obtoženih, čeprav v drugi in prikriti obliki.

Javna razprava se bo končno po vsestranskem in izčrpnem zaslišanju obtožencev ter obravnavanju dokaznega gradiva dokončala s sodbo, ki naj bo neusmiljena in nepopustljiva, kakakor so bili neusmiljeni in nepopustljivi zločini obtožencev in njihovo sovraštvo do lastnega ljudstva.

Smrt fašizmu — sobodo narodu!

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Anton
Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

Se priporoča rojakom dobro znana
ČEVLJARNICA
L. BRANKOVIČ
Morlote 138 La Paternal

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA
JOSE RADAN
Bernaldez 1550 Buenos Aires

TOVARNA POHIŠTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0133

ZELEZO-BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarrol 1476 U. T. 54-5172

BAR-PIZERIJA
Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pijače. Rezervirani prostori za družine.
Peter Filipčič
WARNES 2101 vogal GARMENDIA na Paternalu U. T. 59-2295

MERCADO
"Las Magdalenas"
CARNICERIA — RAUBA R
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIČ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros

Tienda — Mercería — Confecciones
Abraham Blinder
fte. General DONATO ALVAREZ 2180
U. T. 59-0314

MEHANIČNA DELAVNICA
Anton Kline
Tinogasta 4386-88 U. T. 50-5750

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

PLANOS — CALCULOS
V. LOJK
Técnico Constructor
Pedro Moran 5130 - U. T. 50-7186

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
DJURO KOVAČ
Warnes 2113 La Paternal

MIZARSKA DELAVNICA
Izdelava pohištva
IGNAC KOŠER
Guido Spano 655 Munro, F. C. E.

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

Tienda "La Villa"
PARA COMPRAR MEJOR
LOPE DE VEGA 3186

RESTAURANT
Peter Roje
LORIA 472

Restaurant
"La FLOR de Parque CHACABUCO"
Prostori za družine
Avda. Cobo 1702 U. T. 63-3590

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

Gran Recreo "LLAO-LLAO"
Juan Oberdank
Río Carapachay U. T. (749) Tigre 0589